

מזרח חדש (אוי קלט)
עיתון יומי בלתי מפלגתי בשפה העברית.
העורך: ד"ר א. מרמון האחראי: דוד שן
המחיר: מזרח חדש בע"מ. ח"א. רח' גונב 11.

UJ KELET

פאָרשקאַפּלִי נאַפֿילאַפ

..az én anyukám is STAR-on főz!

FRIEDMANN JERUSALEM

EGYHANGU ARAB-BARÁT HATÁROZAT A BANDUNGI KONFERENCIÁN

Csu-En-Lai és Nehru is az arabok mellett szavaztak

Bandung, (UP). A bandungi konferencia politikai bizottsága egyhangú határozattal kimondta, hogy támogatja az arab nép követeléseit Palesztinában. A határozat követeli az UNO elosztási határozatának be-

tartását, Jeruzsálem internacionálisítását, a menekültek visszatérítését és háborús kártérítések fizetését. Indiának és Burmának sikerült enyhíteni az eredeti határozati javaslat szövegét azzal, hogy az UNO-dönté-

sek végrehajtása csak békés úton történhetik. Burma, amely eleinte az egész határozati javaslatot ellenezte, megváltoztatta álláspontját, miután a politikai bizottság a határozatot egyhangúlag fogadta el. India és Burma csak kényszeredetten és hosszas habozás után szavaztak a határozat mellett. Csu En Lai fenntartását jelentette be az ellen, hogy a határozat végrehajtásába külső erők is beavatkozzanak.

jogait, követeli az UNO-nak a Palesztina-kérdésre vonatkozó határozatai végrehajtását, ezen problémának békés úton való rendezése céljából.

Csu En Lai kínai miniszterelnök a következő rövid bejelentés után szavazta meg a javaslatot:

„A palesztinai tragédia igaz okát külső tényezőkben kell keresni.”

Csu En Lai a Palesztina-kérdést a Formosa-problémával hasonlította össze és a kommunista Kína rokonszenvéről biztosította a palesztin arabokat.

Nehru indiai miniszter-

nők is „a támadó” jelzőt használta a cionista mozgalomra, kijelentette azonban, hogy

„figyelembe kell venni a palesztinai kérdés háttérét emlékeznünk kell a zsidók szenvedéseire a második világháború idején és arra, hogy a náci és fasizták a zsidók millióit gyilkolták le.”

Nehru hangzott, hogy tá (Folytatás a 12. oldalon)

Elitették Transzjordániát Zacharia miatt

A négy szíriai fogoly még nem szabadul

Az izraeli delegátusok javaslatára az elnök szavazásával az izraeli-transzjordán fegyverszüneti bizottság a következő határozatot hozta: 1. Április 17-én éjjel 10 óra körül Zácharija falu szélén felrobantottak egy házat, amelynek lakói a robbanás pillanatában a házban tartózkodtak. A robbanás következtében három nő és két férfi megsebesült. A bűntényt transzjordán irreguláris elemek hajtották végre, akik a bűntény helyét 9 kilométerre átlépték a fegyverszüneti határvonalat.

Jeruzsálem, (Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap érkezett vissza Burns tábornok damaszkuszi és beiruti útjáról. A négy izraeli fogoly kiszabadítása iránti kísérletei ezalkalommal sem vezettek eredményre. A szíriai hadsereg főparancsnoka, Sukeiri tábornok kijelentése szerint addig nem adják ki a foglyokat, amíg Izrael szabadon nem bocsátja azt, a hét szíriai halászt, akik tengeri vihar elől izraeli kikötőbe menekültek. Az izraeli álláspont szerint viszont Szíriának feltétel nélkül teljesíteni kell a fegyverszüneti bizottság határozatát, hogy a foglyokat vissza kell engedni Izraelbe. A szíriaiak a fegyverszüneti bizottságnak azt a határozatát sem respektálják, hogy az izraeli katonákat hadifogoly státus illeti meg és nem tartatják polgári börtönben.

Törökország meglepetés-szerűen szintén támogatta a határozatot. Politikai megfigyelők véleménye szerint ez a török-iráki szerződés egyik következménye.

A határozati javaslatot Afganisztán, Pakisztán, Szíria, Kína, Burma, a Fülöp-szigetek és Sziám delegátusai álló albizottság terjesztette a politikai bizottság elé. A Fülöp-szigetek kiküldöttje, Wan hercek közölte, hogy a határozat még ma a konferencia plénuma elé kerül. Hadsz Amin el Huszeini, a volt jeruzsálemi főmufti, aki mint felhívatalos megfigyelő van jelen a konferencián, 19 oldalra terjedő emlékiratot nyújtott be, amely a Palesztina-kérdéssel foglalkozik.

A határozat szövegét az afgán küldöttség terjesztette be. A határozati javaslat szövege a következő: Az ázsiai és afrikai államok konferenciája a Közel-keleten a palesztinai kérdés miatt fennálló feszültség felismerése mellett kijelenti, hogy teljes mértékben támogatja a palesztinai arabok

HOOFIEN:

„Ha az egyén nem takarékoskodik, tegye ezt az állam!”

A Nemzeti Bank elnöke a kamatláb korlátozása mellett

A. Z. Hoofien, a Nemzeti Bank elnöke a bank évi közgyűlésén feltette a kérdést, hogy az eddig elért haladás milyen mértékben vezet a gazdasági önállósághoz. Véleménye szerint ebből a szempontból kétséges, hogy az eredményeket haladásnak lehet-e nevezni, mert ugyan olyan mértékben, amint a termelés emelkedett, fokozódott a fogyasztás is és így végeredményben ugyanott állunk, mint egy évvel ezelőtt. A tavaly eszközölt hatalmas befektetések alapján a termelésnek további emelkedése várható, de — különös tekintettel a várható rossz termésre — ennek eredménye csak abban az esetben fog megmutatkozni, ha csökkennek a lakosság szükségletei. Egyedül a pézsachi ünnepek előtt

15 millió font értékben vásárolt az ország lakossága közszükségleti cikkeit és a hosszú évek óta tartó után nincs remény arra, hogy saját jövedelméből csökkentsék vásárlásait, ha csak nem kényszerítik erre felülről.

A kormány nem hagyja figyelmen kívül ezeket a körülményeket és terveket készített a takarékoskosság fokozására. Az ezen a téren elért eredmények azonban nem kielégítőek. Ezért azzal a határozott követeléssel kell fordulni a pénzügyminiszterhez, hogy a jövő évi költségvetés jelentős többletet mutasson.

Ha az egyén nem takarékoskodik, tegye ezt meg helyette az állam. A pénzügyminisztérium találja meg a megfelelő módot költségvetési többlet biztosítására, takarékoskossági és befektetési célokból. Ezt pedig a jelenlegi adóterhek keretein belül kell, hogy megtegye, mert azzal mindenki egyetért, hogy az adóprést már nem lehet fokozni.

Az izraeli font stabilabb, mint volt és a drágasági index is elég szilárd. Mindamellett az inflációs veszély ujjáéledésének jelei mutatkoznak és a Bank Jisraél kormányzójának nemrég ki-

adott jelentéséből kiderül, hogy tavaly a bankjegyforgalom jelentősen emelkedett, ami figyelemzavaró, hogy szolgáljon.

A kamatláb kérdése, amely sok gondot okoz gazdasági körökben, részleges megoldásra találhat, ha a Bank Jisraél kormányzója felhatalmazást kér a kamatlábak és korlátozza a kamatlábakat, erélyes szankciókat életbe léptetve e korlátozások megszegői ellen. A bankokon kívüli kölcsönök problémája akkor sincs még rendezve, de azoknak szerepe csak másodrangú a bankkölcsönök mellett. Hoofien a kamatkorlátozás mellett foglalt állást, mert véleménye szerint a szabad hitelügyletek csak egy ellenőrzés nélkül álló gazdasági rendszerben helytállóak, az ilyen rendszer luxusát pedig Izrael nem engedheti meg magának. A kormányának döntenie kell afelett, hogy milyen kamat-

politikát folytat, mert nem képzelhető el, hogy egyszerűen kamatkorlátozó törvényt válasszon, másrészt pedig a kormány nem gondoskodik annak végrehajtásáról.

A Bank Leumi elmúlt évi működéséről tartott beszámolója után Hoofien elnök a takarékoskosság problémájáról beszélt, amely véleménye szerint nem lesz megoldva mindaddig, amíg a lakosság nem teljes mértékben bizalmát az izraeli font iránt. Csak az hajlandó takarékoskodni, aki tudja, hogy néhány év múlva pénze ugyanannyit fog érni, mint ma. A stabilitás egy bizonyosfokú periódusába léptünk, de az izraeli fontnak még néhány évig be kell bizonyítania szilárdságát, mielőtt az iránta meg nyilvánuló bizalomról beszélhetnénk. Ez azonban önmagától nem fog bekövetkezni és ezért mindent meg kell tenni a takarékoskosság fokozására és elősegítésére.

A munkáspárt angol-izraeli védelmi szerződést követel

Edent a konzervatív párt vezérévé választották

London, (UP). — Az angol munkáspárt küldöttsége tegnap felkereste McMillan külügyminisztert, akitől azt követelte, hogy siettesse az Izrael és az Anglia közötti kölcsönös védelmi szerződés megkötését. A látogatás után kiadott hivatalos jelentés szerint az angol munkáspárt küldöttsége, amelyben

dr. Edith Sommerskild, James Griffiths, Jan Mikardo és Sam Watson vettek részt, megbeszélést folytatott a külügyminiszterrel Izrael és az arab államok kapcsolatáról.

London, (UP). — A konzervatív párt vezérének választotta meg Sir Anthony Eden miniszterelnököt. A pártelnökség egyben felhatalmazta a választási propaganda irányítására.

A munkáspárt egyébként tegnap megfogalmazta választási programját is, amelyben a legmagasabb diplomáciai fokot folytató tárgyalásokat követel a kommu-

nista államokkal az atomenergia, Formosa és Németország kérdésben.

Az egyik határozat kimondja, hogy Clement Attlee, aki megbeszélést folytatott Eisenhowerrel, Malenkovval, Bulganinnal, Mao Ce Tunggal és Csu En-Laival, Churchill Itávozása óta a legalkalmasabb angol politikus döntőfontosságú nemzetközi tárgyalások levezetésére.

A párt vezetői körében enyhe optimizmus mutatkozott a választási kilátások felől, főképp azért, mert a választások közeledtével egyelőre megszűntek a pártban a belső ellentétek.

Földrengés Görögországban
Athén, (AFP). — Kelet-Eszakiában tegnap újabb földrengés pusztított, amelynek 12 halálos áldozata és sok sebesültje van. Három nappal ezelőtt ugyanazon a helyen súlyos földrengés volt.

Toll-pehely
Vétel - eladás - csere
Modern tisztítószem.
Fármák H. 3.900-166.
„MERKAZ HANOOB”
Tel-Aviv, Sztoma Hámeloch 2.
Tel. 21891. (King George-szok)

ZAMATOS KAVÉ csak SHAVIT
SHAVIT
TAL

Fájdalomtól megórt szívvel tudjuk, hogy szeretett apánk, nagyapánk
KISS ÁRPAD NATANJA (Budapest)
röviddel kiadott felesége, anyánk elhunytá után, 94 éves korában, hirtelen meghalt.
Emlékét örökre őrizték.
Csöpi, Simson, Miri, Boji

SECOVCE (Gálszócs) G. S. R. mártírjainak ázkárója
1955. május 2-án, d. u. 5 órakor lesz Tel-Avivban, Achad Haam 108. sz. a., a Bét Hápoél Hámizráchiban.

Angol-francia tárgyalások a nagyhatalmi találkozókról

Május 11-re javasolják az osztrák béketárgyalásokat

Bécs, (UP). Dr. Julius Raab osztrák kancellár azt a javaslatot tette, hogy az osztrák kérdés rendezésére összehívandó nagyhatalmi konferenciát május 11-én tartsák meg. Mint ismeretes, Moszkvában az a javaslat hangzott el, hogy a négy külügyminiszter meelőbb összejön, míg a Nyugat a külügyminiszterek találkozását megelőzően nagykövetei konferenciáját tartja helyesnek Raab környezetéből közölték, hogy az osztrák kormány május 11-ikéig be tudja fejezni a konferencia előkészítésének munkálatait.

Antoin Pinay francia külügyminiszter déiben repülőgépen Londonba érkezett, ahol megbeszélést folytatott Sir Anthony Eden miniszterelnökkel és Harold McMillan külügyminiszterrel az Ausztria kérdésében összehívott nagyhatalmi konferenciáról, valamint egy olyan nagyhatalmi találkozózárról, amely az egész világon uralkodó nemzetközi feszültség enyhítését szolgálja.

Pinay a jövő héten Londonból Bonnba repül, ahol Adenauer kancellárral folytat megbeszéléseket.

Katz Bracha és Böhm Alfréd
HAIFA MILANO
J E G Y E S E K
HAIFA, 1955. ÁPRILIS 17.

Akcio a „vásárlás fokozására” Haifán
KEZDŐDIK vasárnap, 1955. április 24-ikén és tart 1955. május 25-ig.
Mindenki, aki 1.— font értékben vásárol, ingyen kap egy „vevő-sorsjegy”-t, amellyel értékes díjat nyerhet.
Minden 1.— font értékű vásárlásánál kérjen egy „vevő-sorsjegy”-t, amelyet ingyen adnak.
A kereskedők általános egyesülete, Haifa.

Az izraeli sajtó tükre

A „HÁAREC” vezércikkében a bandungi konferencia eseményeivel foglalkozva, természetesen mondja, hogy az arabok — eddigi szokásukhoz híven — ezt a nemzetközi fórumot is felhasználják arra, hogy az Izrael ellen folytatott hideg háborút fokozzák. Hogy az egyes résztvevő államok az arabok ottani szereplésére pontosan milyen módon reagáltak, azt egyelőre még nem tudjuk. Annyit tudunk csak, hogy a baráti Burma ezalkalommal is kitartott konzekvens hangzatotott álláspontja mellett, hogy tudnillik nem lehet kritizálni valamely államot, amely a konferencián nincs képviselve. Sokkal kevésbé volt biztató számunkra Nehru-nak az arabok irányában meglehetősen engedékeny álláspontja. A kongresszus határozata, amellyel a kérdést szűkebb bizottság elé utalta, egyben azt is eredményezte, hogy az csak az arab menekültek problémájára szorítkozik. Azonban tisztában kell legyünk azszal, — folytatja a lap, — hogy az arabok mindabból, ami eddig a konferencián történt, határozottan bizonyos eredményeket könyvelhetnek el a maguk számára. Ilyen eredménynek számít elsősorban is az, hogy a konferencia napirendjébe az első napokban ök uralták, továbbá, hogy ügyük mellé a kommunista Kína képviselőjét, Csü En Lait is sikerült csatasorba állítani és végül hogy Abdel Nassernek, Egyiptom miniszterelnökének itt először sikerült magát a nagy világ előtt, mint nemzetközi súlyal rendelkező politikust prezentálnia. A lap szerint ajánlatos, hogy

ezeket a tényeket a magunk számára feljegyezzük. Mert igaz ugyan, hogy a konferencián résztvevő államok érdekel sok tekintetben egy másnak ellentmondó irányt követnek, nem lehet magunkat elvonatkoztatni attól, hogy a nemzetközi politika porondján minden valószínűséggel új faktor van kialakulóban. Nem kétséges, hogy ehhez az összeálláshoz nekünk meg kell találnunk az utat és meg is fogjuk találni, ha a cél felé okosan és az azzal az eltökéltséggel és körültekintéssel fogunk törekedni, amint azt a Burmával való jóviszony kialakításával cselekedtük, — fejezi be fejtegetését a „Háárec”.

Ugyancsak a bandungi konferenciáról szólva, a „HÁCOFE” vezércikkében többek között a következőket mondja: „A Biztonsági Tanácsnak Egyiptommal szemben követett elnéző feljárása az arabok hangját

Bandungban is erősen felfokozta. Legnagyobb csodálkozásunkra az általuk Izrael ellen szabadjára engedett zabolátlan gyalázkodáshoz és vádaskodáshoz szöveg vagy kevésbé szép formában Nehru és a kommunista Kína külügyminisztere is csatlakozott, amely utóbbi azért is nagy fontossággal bír, mert ez volt a kommunista szektornak első nyílt proarab állásfoglalása. Meglepő volt számunkra a török kiküldöttnek az állásfoglalása is, amellyel ez alkalommal első ízben állt ki a török-iráki szerződéshez csatolt kisérő okmányban lefektetett UNO-hei eredeti palesztinai „felosztási terv” mellett. A bandungi konferencia ellenséges hangulatának fokozásához hozzájárult a mufti ördögi figurájának váratlan megjelenése is. A fejünk feletti sűrű felhők tehát még nem nagyon oszladoznak és ezért jó lesz, ha további utunkon nagy elővigyázattal haladunk előre” — fejezi be cikkét a Hácofe.

Hajókirándulás a haifai és környéki bönulós gyermekek részére

Haifa, (Az Új Kelet tudósítójától.) A Függetlenségi nap ünnepségei keretében az ILANSIL (az izraeli gyermekparalízis ellen küzdő ligá) haifai csoportja hajókirándulást rendez, amelyre meghívja az összes öt éven felüli haifai és környéki gyermekparalízisben szenvedő gyermekeket. A kirándulás az izraeli tengerészet főparancsnokának jóvoltából egy hadihajón történik, mely Haifáról Akkóra és vissza tesz egy körsétát. A szülőket, akik el akarják küldeni gyermekeiket erre a kirándulásra, felké-

rik, hogy a gyermekekkel április 27-én, szerdán reggel pontosan fél tízkor jelenjenek meg a váróházával szemközt, „Gán Házikaron” parkban, ahonnan a gyermekeket a tengerészet autón viszi le a kikötőbe. A szülőket déli 12 óra 15 perckor jöjjenek vissza a gyermekekért.

Megegyezés a hisztadruti választások kérdésében

Tel Aviv, (Az Új Kelet tudósítójától.) A hisztadruti munkáspártok között tegnap este megegyezés jött létre a hisztadruti választások szervezési technikájáról. A megegyezést a központi vezetőség által választott hattagú bizottság hozta létre, amelynek értelmében mindazon szavazók, akiknek neve nem szerepel valamely központi választói névjegyzékben, de az általános névjegyzéken rajta vannak, dupla borítékban adhatják le szavazatukat. Olyan munkahelyeken, ahol 200-nál több alkalmazott dolgozik és a munkahely lakatlan vidéken van, urna helyezendő el. Egyébként a munkahelyeken nem lesz szavazás. Ez alól csupán a haifai kikötő képez kivételt, ahol urnát állítanak fel.

A dupla borítékokban leadott szavazatokat a központi választási bizottság nyitja majd fel és számlálja meg. A megállapodást jóváhagyás végett vasárnap terjesztik a központi vezetőség elé. Megbízható értesülések szerint a központi vezetőség jóváhagyása biztosítva van.

Német újságíró könyvet írt Izraelről

Rolf Vogel német újságíró, aki tavaly kétszer járt inkognitóban Izraelben, tegnap harmadszor is az országba érkezett, hogy kétéltű látogatása során több nyugati újságot tudósítson. Vogelnek még az idén könyvet jelenik meg Izraelről „Ha akarjátok nem mese” címmel, amely számos fényképet is tartalmaz. Ez lesz a harmadik Izraelről szóló könyv, ami egy éven belül Nyugat-Németországban megjelenik. Az első Maas német pap írta, a második pedig egy svéd újságíró Stockholmban megjelent könyvének fordítása.

Rolf Vogel a következő újságok megbízásából érkezett Izraelbe: A bonnai „Das Parlament”, a strassburgi „Deutsches Volksblatt”, a karlsruhei „Badische Volkszeitung”, a trieri „Trierische Landeszeitung” és több kisebb katolikus lap, amelyek összesen napi két millió példányszámban jelennek meg. Rolf Vogel reméli, hogy az Izraelről szóló beszámolókat a németek szimpátiájával fogják fogadni.

Szenes Channa emléktünnepély Londonban. — A Magyar Zsidók Világszövetsége Londonban az elmúlt hetekben Szenes Channa emléktünnepélyt rendezett. Az előadás szónoka dr. Roth Siegfried volt, aki a zsidóság nagy nemzeti hősnőjéről emlékezett meg. Az este tényleg Kecskené Mária: „A boldog gyufaszál” című, Szenes Channáról szóló versét Hollós Ilona Zsolt Béláné előadóművésznő szavalta el.

A Hitachdut Oléj Hungaria közleményei:

1955. MÁJUS 1 - K N
A TEL-AVIVI H. O. H.
E L O U J S A G
-jának keretében

megemlékezés Einstein Albertról
TEL AVIV:
A magyarországi náciüldözöttek emlékének megőrzésére céljából, a Jád Vásem emlékbizottság az áldozatok emlékpolgárokká avatja. A magyar mártírok nevének megőrzésére a HOH útján történik. Az összeírás minden nap délután 5-től 7-ig a HOH központi helyiségében, Lillienblum utca 38. történik. Az összeírás díjtalan.

HAIFA
A szociális női bizottság új munkában. Külföldi adományozás folytán sikerült pénzszűz előtt készpénzben a szociális bizottság adományait juttatni a rászorultaknak. Miután a szociális segélyek iránti kérések száma megnőtt, ezért a problémák megoldására és a szokásos teadélután folytatása végett f. hó 24-ikén, vasárnap délután 5 órakor R. O. s e n f e i d Ducl, szoc. bizottság vezetőnek lakásán (Tel-Chaj) szociális teadélutánt rendez, melyre hölgytagjainkat erőtlen hívjuk meg. Háziasszony: Rosenfeld Ducl.

JERUZSALEM
E hó 25-én, hétfőn este 8 órakor Dusehinsky Jenő főrabbi, a Magyar Zsidók Világszövetsége ügyvezető igazgatója, amerikai utja előtt, az egyesület felkérésére előadást tart: „A magyar zsidóság az egész világon” címmel minden szülői klubjában. A magyar zsidó jaisy tagjait szeretettel meghívjuk. (Kötelező fogyasztás egy font).

7.30: Adon olám és hanglemezek, 8.30: hírek, 8.40: izraeli dalok, 9: szombat délelőtti hangverseny, 9.45: operett- és filmzene, 10.45: „A hangversenyteremből”, 11.30: „A függő felgördül”, Kishont Ferenc humoriskje, 12.15: könnyű zene, 12.30: héber dalok kivánságmsóra, 13: színház- és filmzene, 13.30: hírek, 13.45: cházandalok, - 15: modern zene, 16: „Hang és próza”, 16.30: Pergolesi: „A zenetanár” című dalkája, 18: hírek, 18.15: hírek könnyű héber nyelven, 19.40: néptáncok, 20: T'nách-részletek (Zacharias 13-14), - 20.30: hírek, 21.05: Melave Malká műsor, 21.35: Mendelssohn: Kétzongorásverseny (Asz-dur), 22.15: néptáncok, - 22.30: tánczene, 23: hírszereglés, 23.05: tánczene, 24: Hatikva.

NATANJA
A HOH kultúrortályája közzé adta a HOH kultúrprogram keretében következők dr. Carmely Mose előadása: **AZ ÚJ HEBER IRODALOM.** Terem: Irgun Házocshárm. Kezdés: 49 óra. Költészhozzájárulás 300 pruta.

RISON LECON
Klubházunkban levő büfé részére tagjaink sorából megfelelő vezetőt keresünk. Ajánlatokat a titkársághoz: Rotschild 52. sz. a., szerdán és szombat este 7-8 óra között.

Dolgozó — a Hisztadrut szabad tagja az ország szabad polgára

A HISZTADRUT A DOLGOZÓKÉRT LEGYEN

ÉS NEM — a dolgozók „A PART” wealmáért

SZAVAZZ a **HAIFA** általános cionista munkások szervezetére

KÉRJE AZ ELSŐ SZÁMOT INGYEN!

MARTHA
egy ápolónő regénye
Kérje a negyedik füzetet.
100 prutáért megkaphatja minden kioszkban

Uj Kelet 1955 IV 23

KÖZÉRDEKŰ KÖZLEMÉNYEK

A hetedik függetlenségi nap és a felszabadító háború harcosainak emléknapija megjelenő bélyeg
Kedden, 1955. április 26-án 160 prutás postabélyeg jelenik meg, a hetedik függetlenségi nap és a felszabadító háború harcosainak emlékére.

2. A bélyeg megjelenésének napján az ország minden postahivatalában, postai ügynökségén és a filateliai szolgálat irodáiban elsőnap borítékokat árústanak, darabonként 40 prutas áron. Az új bélyeggel ellátott borítékokat az összes postahivatalokban az első és másodosztályú postai ügynökségeken, valamint a filateliai szolgálat irodáiban a rendes postabélyegzőn kívül „a bélyeg megjelenésének napja” pecséttel is ellátják.

3. A közönség kívánságára a „bélyeg megjelenésének napja” bélyegzővel a közönséges borítékokat is, amelyekre az új bélyeg van ragasztva.

4. Az elsőnap borítékokat a harmadosztályú postai ügynökségeken is árúsitják, de ott nem látják el őket a „bélyeg megjelenésének napja” pecséttel.

5. A jeruzsálemi bélyegzővel és az új bélyeggel ellátott elsőnap borítékokat a megjelenés napján borítékonként 190 prutáért, a következő helyeken árúsitják: A filateliai szolgálat Tel-Aviv, Pinsker-utca 2. szám, 7.30-16 órakor, tel-avivi Kirja, Bét utca 10. sz. 7.30-14 órakor és Bét Cháluco, Tel-Aviv, King George utca 37. sz. 7.30-15 órakor. Ezeket a borítékokat ajánlottan csak a megjelenés napján (26. 4. 55.) és kizárólag a jeruzsálemi postahivaltól lehet feladni.

6. Bélyeggyűjtők, akik egész íveket, blokkokat, vagy függelékkel ellátott bélyeggyűjteményeket, forduljanak a megjelenés napján a célra nyitott postablakokhoz a jeruzsálemi főpostahivaltól, a Mészáros utca 11/43 szám alatt lévő déli postahivatalokban, valamint a tel-aviv-jaffai és haifai főpostán és a többi haifai postahivatalokban, kivéve a kikötőnél, Vásárolni lehet:

20 függőleges bélyeg
3 teljes ívet
3 táblaszámmal ellátott blokkot

7. A filateliai szolgálat erre a célra megnyitott ablakainál korlátozás nélküli árústanak a megjelenés napján függőleges bélyegeket, blokkokat és teljes íveket.

A PROGRESSZIV PÁRT MAGYARAJKUK KÖRE
HAIFA: A chug titkársága minden vasárnap a. u. 6-8 óra között az Arizoroff u. 3/a párt-helyiségben ingyenes jogi tanács, síkum, stb. ügyekben a chavérok rendelkezésére áll.

Magas költséget folyóított minden értéktárgyra

LOUVRE ZALOGHAZ
HAIFA, HERZL-U. 38.
az udvarban

ÜGYES elárúsítót KERES

a nagybani kötöttárú szakmából

STEMPEL,

HAIFA, Náchum (Hámizrach)-u. 3
Telefon 425.

Haifai utmutató

... és újra **OSAK 1 FONT**

A KÖZISMERT **3 FOGÁSOS HUS-**
I Z L E T E S 3 V. SZARNYAS- menü

A Talpiot étteremben HAIFA 61.

FOGALOMMA VÁLT MÁR A

„Dizza” AJÁNDÉKCSOMAGOK
szarantát kézbesítése Magyarországon, Romániában, Csehszlovákiában, Lengyelországon.

Papír, cotton, nylon, macdara, divatos szoknyák, blúzok, pántufonál, selyemkendő nagy választéka.

HAIFA, „D I Z Z A”, HERZL-UTCA 52. és 24. szám.

LAKÁST, ÜZLETET, MŰHELYT, ÉRISZTENCIÁT legelőnyösebben, gyorsan, diszkrétan közzévit

HOROVITZ, HAIFA, NORDAU 9 (udvar)
D. e. 10-12, d. u. 4-6.

RAMATHADAR-CLUB
SZALLODA, Haifa, Karmel-hegy, TELEFON: 81784
Estéknként — pénteken is szenzációs vendégláték:
ARGENTINO és MANENA
az arisztokrata spanyol táncospár
CELINA EASO vedette, továbbá filmatrakció és a nagyszabású műsor.

Haifai mozi-műsor:
ORION: Izraeli bemutató SASKATCHEWAN (színes)
Alan Ladd Shelley Winters

ARMON (Tel. 4848): ÖTÖDIK TANITVANYOM —
Izraeli bemutató

EN-DOR (Tel. 3421): A BUVÉSZ Kirg Douglas
Mily Vitaly

GAL-OR, Nappal: péntek, vasárnap, hétfő
A TENGHERALATTJÁRÓ LEGÉNYSEGE
Kedd, szerda, csütörtök: AZ EZÜST VÁROS
Este: THE GREAT SINNER (2-ik hét)

MAXIM, Tel-Amal—Chalissa: ELI-ELI (jiddis film,
2-ik hét)

HADAR (Tel. 2509): Szombat, vasárnap, hétfő
EZREK VIGALMA (színes)
Kedd, szerda, csütörtök:
A MUSKINTASOK KARDJA — (színes)

ORAH (Tel. 4017): ORVOS A HAZNAL (színes)
Dirk Bogarde Kenneth More

AFTEATRUM (Tel. 4018): Izraeli bemutató
CinemaScope
RIVER OF NO RETURN (színes).
Robert Mitchum Marjua Monroe

A „Lear király” héberül beszél a Habima színpadján

Interjú Slonszkival a héber Szekspir fordítás műhelytitkairól

Premier volt a Habimában tegnap este. Szekspir Lear királyt mutatta be az Izraeli Nemzeti Színház Slonszky fordításában. Nem Szekspir és nem is a Lear királyt akarják most méltatni ezek a sorok. Szekspir túl nagy ahhoz, hogy azokkal a jelzőkkel, amelyek az én rendelkezésemre állnak, mérni lehessen. A többi drámaíró közül csakúgy a felhőkbe fúrja a fejét, akárcsak a Mont Everest az egyéb hegyek mögött. Más hegy is nagy a Mont Everest mégis a legnagyobb. Amit Szekspir írt, az úgy állja az időt, mint a legkeményebb szikla. Három és félszázad alatt még osekélyke moha sem lepte be szindarabjait. Minden kor megtalálja a szekspiri sorokban saját tükörképét és saját ízlését is. Mert Szekspir úgy kiismerte magát az emberi lélek fűtcáiban és a szív sikátoraiban, mint egy nagyon öreg éjjeli őr ismeri annak a falunak minden szegeletét, amelyet 50 esztendője nap, mint nap keresztül-kasul bejár.

Az a bánat, az az öröm, az a hatalomvágy, az a bosszúérzés, az a háltatlanság, az az örület, az a szerelem, az az ármány, amit Szekspir a drámáiban remekbe faragott, nemcsak angol érzés, nemcsak Erzsébet királyné korából való emberi magatartás, de egyforma sajátossága a jellemnek minden időben és az összes földrajzi téreken.

Ezért lett Szekspir közkincs. Írói alkotása nemcsak az angol irodalomban, hanem minden nép irodalmában „nemzeti vagyon”.

Persze nem ingyen lett Szekspir „Közkincs”. Áldozatos és áhitatos lelkű költők ültették át az alkotásait különböző nemzetek nyelvére — ihletük legtermékenyebb hónapjaiban és éveiben.

Kis népek nyelve és irodalma akkor lett nagykorú, amikor Szekspir először jelent meg a nemzet színpadján.

A magyar nyelv is akkor lett irodalmilag érett, amikor Vörösmarty és Petőfi le tudták fordítani Szekspirt.

Csak így van ez a héber nyelvvel is.

A héber nyelvnek és a héber irodalomnak egyformán ünnepe, hogy tegnap este a Habima színpadján Lear király megszólalt héberül.

Nem először játssza Izraeli színház Szekspirt. De ez a tegnapi premier mégis valami egészen más dolog. Új friss fordításban jelenik meg Lear király héberül. És erről az új fordításról faggatom most Slonszkit, a

Írta: Jámber Ferenc

nagy költőt és remek műfordítót.

Kicsi telavivi kávéház még kisebb sarkában ülök Slonszkival. Kicsit tisztelve, kicsit csodálva nézek rá. Oly zsúfolt és oly zavaros az életünk. A népe is, az országé is. Mint megannyi sötét varjak ülnek gondjaink és problémáink határainkon belül és határainkon kívül is. Slonszki olyan költő, aki mind a két lábával a Mában áll. Ebben a nagy mai zavarban, mint költő, mint harcos világnézeti folyóirat szerkesztője, mint kitünő műfordító, mint szellemi feje egy nagy munkás-könyv-

akad vagy három. A Hamlet, a Julius Caesar is többször le van fordítva magyarra. De nem ugyanaz a költő fordította le többször e darabokat, hanem különböző írók különböző korokban ültették át többször Dantet, Szekspirt, Homeroszt vagy Horatiust németre, magyarra vagy franciára. De hogy ugyanaz a költő ugyanazt a darabot kétszer is lefordítsa és hozzá nem egészen 17 esztendőn belül — az valóban egyedülálló dolog.

Slonszki igen jó hangulatban van. Mint ahogy az olyan költőhöz illik, aki ilyen jó munkát vitt szép sikerrel véghez.

— Ezt a második fordítást úgy készítettem el — mondja —, hogy az elsőt kézbe

ABRAHAM SLONSKI

kiadóvállalatnak és mint nevelője és irányítója egy fiatal héber irónemzedéknek a holnapi Rendet keresi. Ir, szerkeszt, fordít óriási termékenységgel. És e sok aktualitás között mégis ráér a multba nyulni.

— Az éjszakának melyik órájában szakított időt arra, hogy lefordítsa a Lear királyt? — kérdezem Slonszkit.

Slonszki mosolyog: — Nem is most fordítottam le először a Lear királyt — mondja — egyszer már lefordítottam héberre közvetlenül a második világháború előtt. Akkor az Ohel játszotta abban a variációban. Ez a verzió, amit most a Habima játszik, a második Lear király fordításom.

Számomra ez a második meglepetés. Alig hiszem, hogy ilyesmire példa akad a világirodalomban. Igaz: Dante Divina Commediájának negyven fordítása van németül. Magyarul is

sem vettem. Új munka egészen.

Egylőre nem értem a dolgot, de Slonszki mindjárt megmagyarázza.

— Látja, tizenkét esztendővel ezelőtt úgy fordítottam le a darabot, hogy megfeleljen színházi előadás számára. Olyan nyelvre, ami az élő szóra volt alkalmas. Az új héber irodalom úgy indult, hogy két nyelvet termelt ki. A könyvnyelvet és a színházi nyelvet. Egy nyelvet a szem számára és egyet a fül számára. Az egyik nyelv könyvszerű volt, a másik szónokias...

— Most már érti — kérdi tölem Slonszki, hogy miért fordítottam le a Lear királyt másodszer is héberre? És egészen másképpen. Mert azóta, az utolsó husz év alatt a héber nyelv odafejlődött, hogy úgy fordítottam a Lear királyt, hogy a szöveg könyvben is, színpadon is jó. Nincs már a héber költőnek két nyelvre szüksége. (Egyet itt persze elfelejt mondani Slonszki, hogy nem utolsó sorban az ő műfordító munkája kovácsolta erre alkalmassá a héber nyelvet.)

Slonszkit hallgatni mindig nagy élmény. Ha irodalomról beszél, egyszerre megtelek a szürke kis kávéház nagy világossággal. Úgy tűnik, mintha önmaguktól kinyílnának a terem ablakai, a falak is lehullanak és kitágul a tér egészen a horizont határáig. Sok tudással,

zsúfolt asszociációkkal és éles észprével találja el mindig a szíve közepén az irodalmi problémák és irodalmi korok lényegét.

Műfordítói műhelytitkairól faggatom.

— Mi volt a költői törvénye — kérdelem —, amikor nekikezdett a Lear király fordításának?

Slonszki neki lát, hogy kifejtsa a héber költő és műfordító hitvallását. Előbb lassan, didaktikusan beszél, mint egy irodalomtanár, aztán magával ragadja költői heve és szuggesztív kifejező ereje. Úgy árad belőle a mondanivaló, hogy tollam nem is tudja követni, holott nagy gyakorlata van írószerszámomnak a gyors-jegyzetek csinálásában. Slonszki gyorsan, hevesen, színesen, érdekesen és nagyon plasztikusan magyaráz. Félig hozzámm beszél, félig önmagához. Félig pedig egy láthatatlan közönséghez, holott csak ketten ülünk a kávéházi sarokban.

— Persze, persze — mondja Slonszki — hogyan is kell ma Szekspirt héberre fordítani? Szekspir ma érthetetlen az angol színházi közönség számára. Csak az ért meg angolul egy Szekspir előadást, aki az iskolában, vagy az iskolán kívül magyarázókkal együtt tanulta a drámaírt. De miért van ez így? Talán azért, mert Szekspir értelmetlenül írt volna? — Vagy szándékolta különösen fejte volna magát ki? Nem így áll a dolog. Szekspirt az ért értik meg nehezen ma az angolok, mert mióta szindarabjait megírta, több mint 350 esztendő telt el. Az angol nyelv változott meg azóta óriási módon. De Szekspir világosan, tisztán és érthetően írt nagyon.

— Ha ma héberre akarom fordítani Szekspirt, akkor azt a természetes distanciát kell lefordítanom, ami a szekspiri színpad és a korabeli színházi közönség között volt, nem pedig azt a distanciát, ami a szekspiri nyelv és a mai angol nyelv között van. Ezt a distanciát adni vissza a héber fordításban, elhibázott dolog volna. Ilyen fordítás semmivel sem lenne jobb, mintha valaki ma az Énekek Éneke Sulamitját olyan arcvonásokkal festené meg, amelyeket 3600 évről rajzolt volna rá. Hiszen ennyi éves volna ma Suamit. De az a Sulamit, akinek Salamon király akkor énekelt, 16 éves volt: úde és friss mint egy mezei virág. Nemcsak, hogy nem volt öreg, hanem „archaikus” sem volt. Nem követte el hát nagy hibát a festő, aki ha fiatalnak is, de valahogy mumiaszerűnek festené meg, csak azért, mert olyan régea élt? Hát nem volt harmatos, amikor élt? — Az első kérdés tehát: archaikusan kell lefordítani

Ha nyerni akar

IL.1000

vegyen Mifal Hapájisz sorsjegyet.

A REALLY GOOD BALLPEN

Ha igazán jó golyóstollat akar, vegyen

ROLEX

és meg lesz elégedve

Szekspirt, vagy modernül?

Azt már mondtam, hogy archaikusan nem. Mert Szekspir nem írt archaikusan, csak az idő rakott a nyelvére porréteget és patinát. De „modernül” sem lehet fordítani. Mint ahogy azt Paszternák tette orosz fordításában. És nem lehet Szekspirre frakkot húzni, mint ahogy azt megpróbálták a különböző európai színpadok. Nem lehet a Lear királyt „szabre nyelven” héberre fordítani. Meg kell őrizni a szekspiri nyelv szép pátozát, a renesszánsz lehelletszerűen finomra faragott, nemesen csengő nyelvét. A renesszánsz pátozsa nem volt hamis pátozsa. A lélek emelkedett ki e pátozsból a középkor sötétségéből a szabaddá vált irodalom, művészet és tudomány világosságába.

Ugy kell ezt a pátozst megtartani, hogy ma is méltóan és nemesen csengjen. Meg kell hát teremteni a Szekspir fordítás számára a héber nyelv „kémiaját”.

— Tulajdonképpen adva is ez a „kémia”. A héber ággádákban Ábrahámról, Mózesről és történelmünk többi alakjairól nem a Tóra nyelvén beszéltek, hanem az ággádák korabeli nyelvén. Ezt a nyelvet azonban átította a Tóra nyelvének megújított, de mégis korabeli pátozsa.

Ilyen törvények szerint fordítottam le a Lear királyt. A héber nyelvnek az a szöveve alkalmas a Szekspir fordításhoz, ami a Tónach, az ággádák és a mai élőnyelv elemeiből van összeszöveve. Ez a „kémiai recept”. Ezen a nyelven maradék nélkül át lehet fordí-

tani Szekspirt az eredetből héberre. Ez a nyelv alkalmas minden szekspiri érzés és minden nyelvbéli szépség visszaadására. A szekspiri stílus minden árnyalatának hasonmására. Mert Szekspir olyan sokrétű, mint talán egyetlen mai író sem. Primitív és zseni. Intuitív módon olyan mélységekbe világít be felvillanó erős fényvel, ahová mai író hunyorgva sem mer belenézni. A féktelenség, a mértéktartás, a stílustalanság, a stílus, a dialóg, a cselekmény és a tragédia művésze. Hol nyers, hol kifinomult. Azt a nyelvet vette, amely a nép szívében dobog, a mindennapos, a durvát, az ösztönöst, az átkozódót és a gorombát — és átította áhitatos temperamentumával, lelkesedéssel és sajátos egyéni muzsikájával. Olyan erős dübörög benne néha, mint a prófétákban, a Romeo és Juliában pedig olyan gyöngéd szavakat talál, mint a harmatcsepp a rózsaleveleken vagy a hímper egy lepke szárnyán. Saját receptje volt az írás művészetéhez. Vesz egy darabka, közönséges fémest és a költészet alkímiajával arannyá változtatta át.

Talán sikerült valamit itt visszaadnom abból a színes és robbanó temperamentumú beszédből, amellyel Slonszki az interjúra felelt és amelyben felfedte annak a költőnek a műhelytitkát, aki ma Szekspirt héberre fordítja.

Ez a Lear király, a héber Lear király, ma korszerűen és aktuálisan szól le a közönséghez a Habima színpadjáról.

De hiszen a Lear király tragédiája is korszerű és aktuális... A háltatlanság tragédiája... Lear király feltámadt később, az irodalomban Balzac „Goriot Apója”-ban. Mind a két öreg ember még életében szétszórja kincseit és hatalmát a lányai között és aztán mindenképp kifosztva magára marad.

A Lear királyt 350 évvel ezelőtt írta Szekspir. A cselekmény azonban még régebbi időkben játszódik. Egy nagyon régi Európában játszódik le a történet, körülbelül a mi első Templomunk idején. Akkor is aktuális volt, ma is. És mindig aktuális lesz, amíg apák és gyermekek vannak a világon.

Eladók Tel-Aviv Cafonban
a Kaszetai szálló környékén és Dizengoff 222.
(Arlozoroffnát)

gyönyörű lakások

- Kétüres építkezés 1 szoba 4700.— fonttól
- terveinek megfelelően 1½ szoba 5200.— fonttól
- Kényelmes kútfótelek 2 szoba 6200.— fonttól
- egy rézs jelentősebban. 2½ szoba 7.500.— fonttól

továbbá **üzletek és termek**
minden nagyságban és mindentéle célra, 4000 fonttól

Iroda:
BARSHFER-BARSHEKEY Sutfut Lemifalé Binján
Bázel-u. 36 (a tűzoltósággal szemben) 8—12 4—7-ig.

A telavivi HOH
függetlenségi nap - bálja
az Amerikai Clonisták Házában
1955 április 26-án este

Szépségverseny a „Lá isá”
hetilap rendezésében. — Ze év
karikatura parádéja. — Kitünő
zene — Szolid árak — Tánce
hajnalig — Meglepetések !!!

Legújabb és leghatásosabb ráncalanító kúra
„Skinszèrum”-mal Hormon- vitamin- és
plasztenta-kivonatok

MIRJAM kozmetikában
Tel.: 62678 T.-A., Allenby 28

KÖNYVELESI IRODA **FUCHS,**
ADÓUGYI TANACSADÓ T.-A., Pinsker-u.
Telefon: 24216, 20

ZENEÉLET

Marian Anderson művészete

Milyen méltánytalanság, hogy a sport-törvények szigorú etikáját nem alkalmazták művészekre is, hogy akárcsak az olimpiai versenyzőknél, kizárólag csúcsteljesítményüket vegyék figyelembe! Petőfit, Adyt, vagy Goethét sem gyengébb verseik alapján értékelték, hanem alapjánál költészetük szerinti. Vajjon hogyan is festene, ha Beethovennek csak „István király”-nyitányát, Haydnnak operáit, Verdinek pedig — vonós-negyestet ismernék, s kizárólag ezek után kellene képet alkotnunk magunknak róluk? Nem képezhettünk kivételt az előadóművészből, így Marian Anderson, a világhírű néger kontraalt-énekesnő sem, aki első önálló hangversenyét adta szombaton este az Ohe! Sében, s aki nem minden számában volt képes drámai küzdelemben diadalmasodni a romboló fizikai erők fölött. De mikor ebben a lélekzetet elárlító, izgalmas és szivertető viaskodásban felülkerekedett, olyat produkált, ami csak kiválasztott nagy művészeknek is csupán legihletettebb pillanataiban sikerül, — a megszállottság szent és mennyei pillanataiban, melyek megnyitják mindannyiunk előtt minden titkok, a végtelenség, az örökkévalóság kapuit.

Csak egy Huberman, Casals, vagy Saljapin volt képes oly mélységig hatolni, mint most — még mindig — Marian Anderson néhány számában. A hat Schubert-dal közül megrendítő volt az „Erlkönig”-et hallani tőle, egy 19 éves zseni lázálomban fogant fantázia-képet. Anderson egy lélekzetnyi szünetet sem tartva a dialógusok között, oly háborzongató realitással varázsolta elénk, hogy végig kellett élnünk az egész drámát, amely lejátszódik benne. Mennyi asszonyi báj

és közvetlen humor csillant fel a „Forellé”-ben és a „Wohin”-ban! A műsor második részének spanyol számaiból „Nágo király temetése” ragadott meg különösen bennünket: a gyászmisét mormoló pap monoton litániája, a szer-tartás komor méltósága, a gyászoló felcsukló sírása expresszív tömörséggel, néhány rövid taktusban került kifejezésre előadásában.

Természetes, hogy a néger spirituálékban egész vallásos áhitata és odaadása fel-tárult előttünk: s csodálatosképpen, ezekben már a mélyebb fekvésben is felzengett egy-egy teljes cse-n-gésű hangja, — nyíra önfelelten adva át magát en-

nek a zenének, hogy szinte szemünk láttára söpörte el és hidalta át a gátlásokat. „Go Down Moses” spirituálé arról nevezetes, hogy ez az afrikai eredetű, ósrégi néger dal, mint hagyományos zsidó dallam is ismeretes, arra engedve következtetni, hogy egykor a két nép együtt élt és közösen énekelte „let my people go” szabadság után sóvárgó melódiáját. — „O What a Beautiful City” tündéri kedvességgel hangzott el, — de a legnagyobb élményt „Poor me” orgonabugástól kísért, csöndesen magabamélyedő imája jelentette. — Valóban csak kivételesen ihletett művész képes ily egyszerűséggel, s egyben az után-költő ily pazar érzelmi gazdagságával kifejezni magát, mint Marian Anderson a spirituálékban.

A művész titka: győzedelmeskedni a konok anyag fölött. S akik nemcsak a mulandó test, a lázadó hangszalagok, a megtépzott hangszínek kálváriájára figyeltek, hanem felfogták és átérték ennek a remek, páratlan egyéniségnek megrázó művészi kinyilatkoztatását, azoknak számára Marian Anderson hangversenye feledhetetlen élmény marad...

Franz Rupp művészi tökélyvel kísérte zongorán.

VINCZE ILONA ZONGORAESTJE

A zongorairodalom legsúlyosabb és talán a legmagasabb szellemvilágot képviselő művei kétségtelenül Beethoven utolsó szonátái. Köztük az úgynevezett „Hammerklavier” a legmonumentálisabb, s bár az utána következő három sem képes már felülmúlni, ezek még mindig újabb és újabb problémákat vetnek fel. Mozart és Haydn rengeteget fejlődtek munkájukban, de egyiküknél, sőt Bach vagy Haendelnél sem tapasztalható oly rendkívül mélyreható különbség között, mint az örökké forrongó, vajdó, démoni láz-tól üzött Beethoven különböző periódusainál. Mozart és Schubert szinte készen kapták a sorstól azt a nyelvezetet, melyen egész életükön át megnyilatkoztak. Beethoven gigászi küzdelemmel kellett, hogy összekovácsolja ezt magának. Igen jellemző kiváló művésznőnkre, Vincze-Kraus Ilonára, hogy a ZOA-ter-mében tartott hangversenyé-

nek műsorára a három utolsó Beethoven-sonátát, op. 109, 110 és 111-et tűzte. Hatalmas feladatra vállalkozott, belső szükségéből, attól a vágytól hajtva, hogy ezeknek metafizikai magaslataira emelkedjék. Saját, nagyon határozottan körvonalazott, erősen dinamikus egyéniségének bélyegét nyomta rá e nagyszerű művekre. A romantikus Beethoven kevésbé tartozik irányvonalába, mint inkább a harcos, küzdelemes, filozófikus zeneköltő. Elles logikával és kiváló intellektussal körvonalazta mondatait, e szonátáknak minden súlyos technikai nehézségeit bámulatos könnyedséggel és tudással uralva. — A ZOA rossz zongorája megkeseríti az ott hangversenyző művészek életét, mert sok energiát von el tőlük, hogy egyenletes hangzást csikarjanak ki belőle.

FILHARMONIAI ZENEKAR

A féllábbal már a repülőgép lépcsőjén álló zenekar megkezdte búcsúhangversenyei adását, azon két karmester vezénylete mellett, akik európai turnéjukra készültek: Paul Kletzki és Paul Paray alatt. Utóbbi kedden este dirigált. Mióta elkerült tőlünk, nagy sikerrel működik az amerikai Detroitban, Ford fellegvárában, ahol az a szerencse jutott osztályrészéül, hogy zenekarát nagy anyagi támogatással, kiváló színvonalra emelhetné. Még jól emlékezünk rá, hogy annakidején a filharmónikusok szintén Parayt hívták meg az amerikai körút előkészítésére, — de végül is, igen tapintatosan, két másik karmesterre bízták a turné vezényletét.

Sajnos Paraynak ezúttal erősebben megkötötték kezét, semhogy ismét nagyon is szükséges változtatásokat vihesen keresztül. Elsősorban a hegedős-koncertmester megoldatlan kérdése aggasztó, mert Rudolf Bergman távozása után nincs elsőrendű utódja. Szasa Parnes, aki hosszú évekig volt a rádiózenekar hangverseny-mestere, — a bácsa-szólam-ba lett száműzve, bizonyára, hogy ne támasszon kellemetlen konkurenciát.

Együttessen azonban vonósaink remekül szólnak, főképp a hegedűk. A keddi rendkívüli hangversenyen Paul Paray ismét kimutatta, milyen magas teljesítményre képes az egész zenekar. Ő maga sokkal markánsabb egyéniség, mint Kletzki, és sokkal többet ki is tud hozni együtteséből, habár közös vonásuk, hogy mindketten szeretik a csillogó és kissé hangos hatásokat. De ezek Paraynál ösztintebbek, meghittebbek, s mentesek minden külsőséges ségtől. Erős kézzel, soha nem lanyhuló feszültséget teremt, távol áll — mint azt Csajkovszky 4-ik szimfóniájában különösen élvezhetjük, — a szinpadias pózoktól és pátosztól és nagy vonalban foglal össze minden tételt. Műsorát Bachnak Leopold Sztokowszky által vásári mutatványossággal hangszerezett d-moll tokkáta-és fugája nyitotta meg. Vajjon miért nem Weiner Leo már itt is ismert Bach e-dur tokkátajának kitérő átíratát játszották, ezzel a 70-ik életévét a napokban betöltött kiváló zeneszerzőnek is megadva a neki járó tiszteletet. Sajnálatos, hogy Weiner ragyogó zenekari műveiből alig néhányat ismer közönségünk, s ezeket is csak a Kol Jiszráél előadásában.

A filharmónikusok műsorán Marc Lavry „négy izráeli tánca” is szerepelt, igen ügyes, jócsengésű hang szerelésben tálalva fel ismert keleti dallamokat. — Dukas „Büvészinas”-a Paray nagyhatalmú előadásában a szokott sikert aratta. — Ugy a kitérő karmestert, mint a zenekart a közönség szokatlanul meleg ünneplésben részesítette.

Fataki László

IGY MENT EL...

(Apám emlékére, halálának tizéves évfordulóján)

Irta: Lampel Tamás

Csillagos kék volt az ég, gyönyörű, csendes tavasz-eleji éj. Nem siettünk. Balagatunk, mendegéltünk hazafelé, Apu és én. Sum, es est... ismételttem magamban, holnap 19-ike, felelni fogok latinból, mi mindent nem kívánnak meg egy kis második gimnazistától. A Zrinyi-utca kihalt volt, lépteink nagyokat koppanva visszahangzottak a lehúzott redőnyű, alvó házak között.

— Szép éjszaka.
— Szép.
— Anyu már biztosan megérkezett Pestre.
— Oh, már ott is van a Géza-utcában és nagyban meséli Edit néni, hogy mi újság itt, nálunk, Ujvidéken.
— Igen.
— Felmentünk a lépcsőn, csendesen nyitottunk be a lakásba, nehogy felébrüssük Nagyanyát. Az ajtó nyikorogott.
— Megjöttetek, fiam?
— Miért nem alszol, Anyuka?
— Nem tudom, félttem, hogy valami bajotok történt. Nem is értem, miért jöttetek olyan későn haza?
— Nagyanya mindig izgul, — úgy-e, Apu?
— Anyám, ne győzőrd magad mindig okatlan rémlátomásokkal. Kikisértük Káthét, az állomásra és azután elmentünk Feriékhez sakkozni.
— Jó, jó, fiam; azért ne

haragudj, csak valahogy olyan rossz érzésem volt...
Későn. Későn volt rossz érzése Nagyanyának. Ekkor már dühörögtek a tankok, masiroztak az acélisakos úbermenschek — felénk. Csillag, kisubickolt fekete csizmában, térdet fel, lábat kinyújtani, dobantani — Nagy Frigyes tanította őket erre. Felhúzott láb, dobantás. Trapp... trapp... trapp... Már ötödik éve masiroztak így. Mi nem hallottuk őket. Pedig bárhol, bármily irányban is masiroztak, mindig felénk közeledtek. Tudtuk? Tudtuk. Csak nem vettük tudomásul. Trapp... trapp... Nem, mivelünk ez nem fordulhat elő... Add oda azt a kihordott téli kabátot a szegény szlovák menekülteknek... Milyen jó, hogy mi magyarok kultúrnap vagyunk. Mariska vigye el ezt a maradék töltöttkáposztát a hitközség nagytermébe. Mondja, hogy mi küldjük a lengyel menekülteknek, de ne menjen be közéjük, mert tetvesek... Horthy Miklós nem hagyja az ő zsidóit... Szálasit? Ugyan! Szálasit úgy jön, mintha menne, ha-ha-ha!... Ah, kedves doktor úr, ön újvidéki? Ujvidék, Ujvidék, ja persze, ott volt a razzia két évvel ezelőtt, januárban. Nézze, kedves doktor úr, én nem tartom

magamat rossz zsidónak, de ne legyek a lipótvárosi kasszinó tagja, ha maguk ott a rációkkal tényleg nem csináltak valami disznóságot. Csak nem akarja azt mondani, hogy mi, magyarok, odaállunk ok nélkül gyilkolni?... Trapp... trapp... Hallottad Londont? Nem sokára partraszállnak... Tudod-e Karcsikám, melyik a legszebb magyar tánc? — A Kállay kettős... trapp... trapp... Hogy miért nem használom ki a certifikátomat? Mert, vagy a németek győznek és akkor úgy is minden mindegy, vagy pedig az angolok, akkor meg minek elszólni innen?...
Süketek voltunk mindannyian. Vakok, süketek és balgák.
— Elms, zwei... ja, bitte, bitte... Oh, Istenkém, Istenkém, mit csinálnak az én fiammal... Hinaus! ...Ich gehe schon...

Micsoda hangzavar. Almodom. Vagy talán nem is? Minek ég a villany? Különbözik is hány óra? Nem lehet még reggel, hiszen csak most jöttünk haza. Es ki ez itt, az ágyunk mellett? Uniformis, zölös uniformis, szuronyos puska. Apuka kapkodva ültöködik. Nagyanya hálógömb, kezét tördelve áll az ajtó mellett, sir, nyöszörög.
Mi történik itt? Nem akarom tudni, hogy mi történik itt, báruh áto Adonáj, ez nem lehet, hiszen olyan szép csendes éjszaka volt még az előbb. Bebukok a paplan alá, a fejemet a párnába fúrom, el akarok szólni a világ elől. Hirtelen csend lesz a szobában, az idegen hang röfönt egyet, apu csendesen, kitérően válaszol, nagyanya felsir. Egy kéz lehúzza rólam a takarót, én megpróbálok visszaráncigálni, de megérem, hogy az apám keze, elengedem a valóságától védő vásznat, felnyitom a szemem. Apu áll az ágyam mellett, néz engemet és sir. Peregnek a könnyek a szeméből. Még soha nem láttam sirni. El akarom kiáltani magam, hogy elriaszszam a rémeket és az egész rossz álmot, de csak annyit mondok csendesen, hogy: Apu...

Nagyanya, drága, jó, ősz-haju, mindenkin segítő, vajszívű zsidó Nagyanya, ekkor megmozdult, ment egy lépést, két lépést előre a német katoná felé. Megállt a hatalmas szál szőke legény előtt, megfogózkodott az ágy támlájában és lassan, öregesen térdére ereszkedett. A német mereven állt, a falon függő képre szegezte világoskék borjúszemének tekintetét. Egy szót sem szólt, a puskátust sem használta, únta az egész szét. Nagyanya átölelte a térdét, rázta szegény öreg-asszonyt a szívzaggató, belső zokogás, egy pillanatra elhagyta ereje, nekidől a fényes csizmáknak, a német megtántorodott kissé. Nagyanya felemelte galambősz fejét, egészen hátraszorította, hogy felnézhessen a német arcába és azt mondta:
— Fiam, ne feledd, hogy rád is vár otthon egy anya — hangja megakadt, majd hozzátette — és az Isten is megáld.

A német arca megrándult egy pillanatra, sóhajtott egyet, azután intett fejével apámnak. Apu átölelt engem, meg nagyanyát és elindult kifelé. Az ajtónál a német egy pillanatra megállt, visszafordult, odalépett az éjjeliszekrényhez és nyugodt, szenttelen mozdulattal magához vette a zsebkéret, amit Apám otfelejtett.

Apu ott állt az ajtóban, nem is ránk nézett, hanem a kilincset, azt simogatta tudatosan-öntudatlan és úgy mondta nagyon-nagyon fáradt, lemondó hangon:
— Vagy visszajövök, vagy nem...

Vámmentes IKKA csomagok Magyarországra

Az IKKA budapesti távirata szerint az április hó 5-ig megrendelt (3. csoport) csomagok kiosztását már 20-án megkezdtek. Ismételtel kérjük t. ügyfeleinket, szíveskedjenek a 4. csoportba szánt megrendeléseket f. hó végéig feladni, hogy azoknak sávuot előtti kiosztásáról gondoskodhassunk.

MEGRENDELŐHELYEK:

NERUSZALEMBEN: WEISS BÉRNÁD (Vajda Mész) Roma Cso. Mária (Princess Mary)-u. 15., d. n. 4-6.
TEL-AVIVBAN: „ORIGINAL” TEXTILÜZLET, Merkán Szálé Melákhá 3. sz. (6-02, 13-as autóbusszal szemben) délelőtt 10-12 és délután 5-7 óra között.
HAIFAN: GISEKALY ELABI kávéházban/várban, Nardanas 31 szám.

Eng. G. KEMÉNY, JAFFA, P.O.B. 8118.

„IKKA” AZ EGYEDÜLI VÁMMENTES csomagküldési lehetőség Magyarországra.

החנות בקניון תל אביב
MARKAS
FILCKALAPOK
CSAK
Hesil Schwarcz - NAL
T. A., Nachlat Benjamin 40

Ertesítjük kedves vevőinket, hogy
TELEFONSZAMUNK
62678
„Budapest Szalon”
TEL-AVIV, ALLENBY 28.

GANÉ SIMSON SZALLODA PENZIÓ.
Migdal Askalon
Kibővitve, a legnagyobb komforttal, megnyílt.
ELSŐRENDŰ KÖSER MAGYAR KONYHA.
KÖVARI ERNŐ.

Egyes butor darabok 50 százalékos engedménnyel, csak pár napig.
SHAMIR, T. A., Achad Haam 39.
(10-1-ig, 4-7 óráig)

CHUG JOCEJ Maramarossziget és vidéke, HAIFAN
Mártírjaink emlékére ezidén Haifan, a Jallag-u. 3. sz. alatti Bét-Chálucotban tartunk
AZKARÁT
csütörtökön, 1955. máj. 19-én (ח' חשוון תר"ח) este 7-kor. Ezt megelőzően 6 órákor ugyanott összejövünk.
A HAIFAI VEZETŐSÉG.

Bát-Jám-ban JERUSALAJIM-U. 1. új vezetés alatt megnyílt a „Bét-Gálim” penzió
Külföldi, köser magyar-konyha. Szezonelőtti MÉRSEKELT ÁRAK. Helyrendelést kérünk.

Helyiség nagy kirakattal, tel-avivi fő-utcán, hozzátartozó lakással (szoba, konyha, hall, fürdőszoba, WC, nagy balkon), minden világos JUTANYOSAN ÁTADÓ. Felvilágosítás: Ben Jehuda-u. 138. sz., fdszt., 2-es sz. lakás.

FÜRDŐ-RUHÁK
TÖBB, MINT VALAHA. A LEGNAGYOBB VALASZTEK AZ ORSZÁGBAN. SZÜZÖDJEK MEG ROLA S ZEMELYESEN.
D. J. SHALEM Ltd.
TEL-AVIV: Allenby 108.
HAIFA: Jaffa út 39. sz.
JERUZSALEM: Jaffa út.

AZ ÚJ „TEAM”

Írta: Dr. Roth Siegfried (London)

A parlament húsvéti szünetére ment, az újságok a strájk miatt még mindig nem jelennek meg. Ebben a nagy politikai csendben következett be a történelmi kormányváltás.

Egy nagy ember posztóját nem lehet egykönnyen örökölni. Ez Londonban ugyanúgy igaz, mint Moszkvában. Sir Anthony Eden, aki Churchill árva hagyott miniszterelnöki székébe ült, népszerű ugyan a konzervatív pártban és az országban, de nem vesér. Ezek óta miniszterelnökkévalóként működött, de Churchill lehen-

Új kormánypolitika

Talán nem véletlen az, hogy eközül a négy ember közül három vezetőharcos volt annak az „appeasement” (békítési) politikának, amelyet a Baldwin- és Chamberlain-kormányok a harmincas években Mussolini és Hitler felé folytattak. Macmillan volt az első, aki, mint egyszerű képviselő 1936-ban, amikor az abesszini háború idején Anglia feladata a Mussolini elleni szankció politikáját, megtagadta a pártfegyelmet az azóta híressé vált mondanivalójával: „Ha módszerekről, eszközökről, vagy utaktól van szó, mindig hajlandó vagyok kompromisszumot keresni; de elvek kérdésében — soha!” Az ő lázadását követte 1936-ban Eden lemondása a külügyi tárcáról és Lord Salisbury (akkor még Lord Cranborne) visszavonulása a külügyi államtitkárságból. Az új „team” negyedik tagja, Butler ugyan Lord Cranborne utódjaként került először a kormányba, de ő sem ismerősítette magát soha a München-politikával.

Ebben a politikában az új vezetők hűséges követői Churchillnek, aki maga is a megalkuvás politikája elleni forradalmának köszönhető, hogy a harmincas években egy már-már lealkonyulónak tekintett politikai karrier mélypontjától a legmagasabb pozícióba jutott el. Ez a tény, valamint a négy politikusknak Churchill iránt évek óta taussított rendületlen hűség és barátsága arra enged következtetni, hogy a kormányváltás nem hoz politikai változást Angliában. Hogy is mondotta Paul Reynaud olyan szellemesen a gyakori francia kormányváltásokra célozva: „Van nekünk országok, amelyek gyakran változtatják kormányukat, anélkül, hogy politikájuk változna; és vannak országok, ahol a kormányok maradandók, de a politika változik.”

Néhány kérdésben azonban mintha lett volna ellentét az utóbbi időben Churchill és tisztjei között. Legfontosabb ezek közül a Kelet-Nyugat probléma. Az utóbbi 7 évben, közvetlenül a változás előtt Churchill újból leszögezte magát a nagyhatalmi konferenciáknak

genő személyisége mellett az edes-keveset jelentett, — ahogy egy újság megjegyezte: mit is jelent az tűzhányó helyettesnek lenni? Így valószínűleg csak az alkotmányos pozíció szálit rá Edentre, de nem hatalom. Az örökségen egy quadrumvirátus osztozkodik, amelynek tagjai Eden mellett Butler, a kancellár, Macmillan, az új külügyminiszter és Lord Salisbury, a konzervatívok vezetője a Lordok Házában.

A „csúcsponton” való megtartása mellett, ami alatt a kormányfők személyes találkozása értendő. Eden viszont annak a véleménynek adott kifejezést, hogy az oroszokkal való tárgyalást előbb a kormánytisztviselők, majd a külügyminiszterek és csak legvégül a kormányfők színvonalán szabad folytatni. Eden ebben teljesen az amerikai álláspontot fogadta el, amely két év óta megakadályozta Churchill egy személyes találkozás létrehozásában. Már hallani lehet szocialista kö-

A kormány és a Közelkelet

Bennünket perese legjobban az új kormány közelkeleti politikája érdekelt. Változásról itt még lehet szó, de ami kis változás lehet, az nem igen válik Izrael előnyére. Churchill egész életében cionistának nevezte magát. Bár a Palestina-kérdésben folytatott politikája nem olyan egyértelmű és nyilván még hosszú történelmi viták tárgyát fogja képezni — hiszen ő volt felelős az 1922-beli Fehér Könyvért, amely leoslatolta Transzjordániát Palestinán testéről — kétségtelen, hogy alapjában véve barátja volt a zsidóknak és a cionizmusnak, még ha praktikus politikai megfontolások néha nekünk kedvezőtlen lépésekre is késztették. Eden viszont, ha nem is állíthatjuk, hogy nem barátja a zsidóknak, feltétlenül arab-barát. Ő az Arab Liga apja. Az irák-töröki szerződés valószínűleg inkább Dulles kezmutéje, de Eden legutóbbi beszéde az angol oszlatkozás alkalmából, — az volt parlament hatyu-dala, mint külügyminiszter, — aligha válthatott ki kedvező rezonanciát Izraelben. Bár ismét hangsúlyozta, hogy az 1950 évi háromhatalmi nyilatkozat alapján Anglia a többi hatalmakkal együtt segítségére siet-

A diplomata miniszterelnök

A Foreign Office északi bejáratától a Downing Street 10. sz. házig, a miniszterelnök hivatalos rezidenciájáig az út körülbelül 10 méter. Eden számára mégis pontosan 20 évig tartott, amíg ezt az utat megtette. 1935-ben, 38 éves korában nevezték ki először külügyminiszternek és azóta három ízben töltötte be ezt a tisztséget: 1935-től 1938-ig, amikor a dramatikusan lemondás vette véget pozíciójának, 1940-től 1945-ig, mint Churchill háborús külügyminisztere s végül 1951-től mostanáig, mint az újra uralomra jutott Tory-kormány embere. Karrierje tüneményes volt, főként azért, mert olyan fiatalon jutott el a legmagasabb régiókba, hiszen alig 26 éves volt, amikor 1923-ban megkezdte parlamenti szereplését. Hosszú külügyi karrierje alatt, amelynek során a Mussolinival kezdve Hitleren át Sztálinig a világ minden államfőjével tárgyalt, Eden valóban szak-

embere lett a külpolitikának. A diplomácia nála nem csak mesterség, mondhatnánk művészet, de valószínűleg hitvallás is. Hisz a diplomáciában, hisz abban, hogy a differenciákat áthidalással át is lehet hidalni. Ez a diplomáciai készség, vagy gyakorlat olyan tulajdonságokat is kifejlesztett benne, amelyet ma szeméremre hánynak, például azt, hogy ő a politikának mindig inkább képviselője, mint képzője, hogy nehezen tud önálló döntéseket hozni. A tárgyaló készség, no meg a kiváló megjelenés, viselkedés és ruházódás, amelyek világszere Eden nevéhez asszociálódnak, kiváló külügyminiszterre tették. De, hogy sikerülni fog-e neki az Isten által adott nyersanyagból jó miniszterelnököt is formálni, az már kétségtelenebbnek látszik. Eden ott van a világ minden külügyminiszterében; de Churchillről úgy érezték, hogy gigantikus vi-

ziójával ő a múlt és jövő távoli régióiban van otthon. Egy nép, amely ilyen vesztéshez szokott hozzá, nem egykönnyen fogja elviselni a lelassított iramot.

De nem volnánk igazságosak Edenhöz, ha csak úgy állítanánk őt be, mint akire „fáynak mút vár”. Eden néhány jelentős politikai sikerrel foglalja el új megbízatását. Az utóbbi pár évben neki sikerült megoldania a perzsi olajkriszist, helyreállítania az angol-egyiptomi viszonyt, neki köszönhető nagyrészt az indoknai tárgyalások sikeres befejezése és végül ő volt az, aki az Európai Védszövetség bukása után végreházalta az európai fővárosokat és létrehozta a Nyugateurópai Uniót és ezzel prezentálta a Nyugatnak az

A Tory intellektuel

Szóljunk néhány szót a másik „ujoncrol” is. Eden örökét olyan ember foglalja el, aki fehér holló a Tory-pártban. Intellektuel. Azt mondják, hogy az első világháborúban, amikor 20 éves gránátos tisztként megsebesült és a senki földjén 12 órát várt a szanitéra, Aechylos drámák eredetiben való olvasásával töltötte el az időt. Skót paraszti unokája, de az a skót paraszti Londonba jött, hogy megalapítsa Anglia egyik legjobb nevű kiadóvállalatát, amelyet évek óta könyvbarát unokája vezet.

Talán ez okozza, hogy Harold Macmillan kapitány a „szellem arisztokráciájában” hisz és olyan nyíltan mert felszólalni a konzerva-

tívok körében uralkodó „kaszinó-kapitalizmus” és „big business” ellen. Ezért volt bátorsága végsőkéig átgondolni azokat a szociális és politikai problémákat, amelyekkel mint képviselő már fiatalon, 1924-ben, 30 éves korában szembe találta magát. Ennek az átgondolásnak eredményeként született meg konzervatív szempontból forradalmi könyve, „A teljes foglalkoztatásra való tervezés”, vagy „Egy nemzeti rekonstrukciós politika védelmében” és végül 1938-ban a magnum opus, „A középút”, a „Tanulmány a fasizmus és kommunista gazdasági rendszerekről és az egyéni szabadság általuk való veszélyeztetéséről”. Viszont ezek a rebellis hitvallások keltették fel Macmil-

lanra Churchill figyelmét s ő azóta is „Churchill-man” maradt.

1940-ben először a felszerelésügyi miniszteriumba került, mint államtitkár, de hamarosan olyan pozícióba helyezték át, amelyek jó előképzésnek fognak bizonyulni a külügyi tárcá számára. 1942-ben gyarmatiügyi miniszterhelyettes, majd az év végén miniszteri rangban Északafrikába helyezik, ahol neki sikerült de Gaulle és Giraud tábornokok között a kiegyezést létrehozni. Később az olaszországi szövetséges kontrollkommisszióhoz került át, majd Jugoszlávia-

ba Titóhoz és később Görögországba. Nagyrészt az ő diplomáciai készségének köszönhető, hogy a Földközi tenger vidékén sikerült kiegyensúlyozni a szövetségesek közötti jelentős ellentéteket és a gyenge impulzusoknak. Sok vonatkozásban másként viselkedtem volna; mégis e pillanatban úgy tűnik fel nekem, mintha ő képviselné az angol nép életreményét, ezé a nagy és öreg angol fajét, amely oly sokat adott az emberiségnek és amelynek még oly sok adnivalója van.”

Az 1951-es Tory-kormányban egészen más feladatok bízta rá. Neki kellett beváltani a konzervatívok azon ígérését, — és mindenkéül túlzott választási ígéretnek tekintette —, hogy évente 300.000 házat építenek. De a lakásügyi miniszter véghezvitte a hávény-trükköt. 1954-ben hadügyminiszter lett és csak néhány hete annak, hogy a „Honvédelmi Fehér Könyv”-vel elsőnek foglalta össze jónak az atom-korszak igazi lehetőségét a honvédelemre és a változott stratégiára.

Külügyekben talán kevésbé lehet majd bombasztikus, mondhatnók demagógikus, mint a háspítés témája körül volt a parlamenti vitákban, de hiszen meg van erre benne a tárgyalókészség, az intellektuális finomság és a nemzetközi háttér (anyja amerikai volt, gyermekkorában először franciául beszélt). Nem kétséges, hogy Macmillan főkapabajsza rövidesen ugyanolyan kőzismer lesz világszerte, mint volt elődjének „Eden-kalap”-ja.

Hat éves Mápáj-vezetés a Hisztadrutban

Hat évvel ezelőtt, a Hisztadrut hetedik kongresszusának megválasztása alkalmával, Izrael munkásainak nagy többsége belénk helyezte bizalmát.

Méltó Mert mi nemcsak igértük, — de igéretünket be is tartjuk.

Igértük hogy gondoskodunk az új olék elhelyezéséről.

Beértük A Hisztadrut 300 ezer új olék helyezett el, akik összes jogukat élvezik.

Igértük hogy dolgozni fogunk a zsidó falu megörökítésén.

Beértük 419 új falu létesült. Ebből 240 olé-település. 5000 családot telepítettünk át a városi életből a termelő mezőgazdasági településekre.

Igértük az egészségügyi szolgáltatások kiegészítését és a munkás-szolgálatok szervezést tökéletesítettük.

Beértük A Hisztadrut Kupát Cholten 450 új rendelőt állított fel a városokban és falvakban és 2000 ágyat a kórházakban — és egymillió léleknek nyújt segítséget az országban.

Igértük hogy gondoskodni fogunk a foglalkoztatás fokozásáról.

Beértük A Hisztadrut 5 millió munkanapról gondoskodott a munkügyi miniszterium munkáitain kívül.

Igértük azon leszünk, hogy a munkás megelégedés életszínvonalát biztosítsuk.

Beértük A Hisztadrut kivívta a drágasági pótléknak a drágasági indexhez való kapcsolását. Könyvtárakat, ért el a munkás jövedelmi adójában. Kiterjesztette a szociális jogokat, nyugdíjat biztosított az öregeknek és 250 ezer munkást szervezett be a segély- és nyugdíjpénzárkba.

Igértük A Hisztadrut megszüntette.

Beértük Sok munkásvezetést, amely eddig kívül állt a Hisztadruton, csatlakozott sorainkhoz. Izrael munkásainak 90 százaléka a Hisztadrut szakszervezeteibe van becsatlakozva. Mindezt a Hisztadrut érte el — a mi irányításunk, a mi vezetésünk és a mi felelőségünk mellett. Tegyétek lehetővé, hogy folytassuk a munkát. A megvalósító, egységes Hisztadrut érdekében.

N SZAVAZZON N
-ra az -ra

VIDOR hirdetőiroda
TEL-AVIV, ALLEBY 54.
Telefon: 3944.

LAKÁSOK
EKZISZTENCIÁK
ÜZLETHELYISÉGEK
ÜZLETEK
TELKEK, stb.

HIRDETÉSEKET
az ÚJ KELET és az összes
Izraeli lapok részére,
eredeti áron felvezet.

GERSHON BEN
hirdetőiroda,
TEL-AVIV, ALLEBY 54.
TELEFON: 62819.

KACZER ELÉS: HÁROM A CSILLAG

REGÉNY
Első rész
Vásár Pesten

(6)

— Szeretek árulni. Akkor van pénz kenyerre és szomszár kalácsra is. Ot testvérem van odahaza, és anyám azt mondja, most megint lesz egy. Ha rossz a vásár, az anyám gondban van és az apám se tanul nyugodtan.

— Az apád sose jön ki a piacra?

— Csak ha az anyám lebetegszik. Akkor is csak egy-két óráig van a piacon. Én visszaküldöm a Klauzba. Valahánem közülnék a másik világról is dolgoznom kell.

— Azért csak dolgozni kell. Ezért kinlódnál is. Láttam, egyes eladó vagy.

— Még sokat kell tanulnom. Azt hiszem, idővel eleget tudok majd, hogy két család számára keressek.

— Kettő számára?

— A mi családunk és az én családom számára. Az apám magával viszi majd a férjemet a Klauzba, hogy ki-pótolja, amit én mulasztottam. De ahhoz még van idő. Jövőre kijön Rivkele hugom a piacra és betanítjuk őt is. Most még csak kilenc éves.

Léa visszatért az árúhelyéhez. Már hallani csengő kis hangját, amint kiáltja:

— Hét, hét, a legfinomabb Goldberg-féle kendő én-nálam csak hét. Gyerünk, szép kisasszonykák, fogytán a bécsi, linzi és boroszlói áru. Parancsoljon közelebb fáradni. Erdemes, nagyon erdemes.

Mailech nagy nyugtalanság lepi meg: ezek már a délutáni órák, nincs kedve énekelni. A vevők is csak im-mel-ámmal szolgálja ki. Egy borzas kisfiú a bicskái közt turkál. Rászól.

— Eredj onnan, kölyök, te csak lopni jöttél.

— Én lopni? — kiáltja a gyerek. — Én venni jöttem.

— Isterlek. Menj haza.

— Én nem megyek haza. Nekem a mamám krajcárt adott, hogy vegyek magamnak valamit a vásárra.

— Vegyél mézeskalácsot, vagy törökmézet.

— Nem kell mézeskalács, se törökméz. Nekem kés kell.

— A késsel elvágod a kezedet és a mamád összezúrod.

— Evvel a bicskával? Ez nem is tiszta.

Mailech tiszteli az igazságot, de nem a piacra. És nem ilyen fiataloktól. Kikapja a bicskát a gyerek kezéből és a többi kőbe dobja.

— Ha nem étes, hagyj. Ut. Majd megveszi valaki, aki-nek étes.

A fiú rémült meztelen arcát és szemrehányóan néz.

— Nem akar kiszolgálni a pénzemért?

— A pénzedért? — mondja Mailech. És úgy tűnik fel neki, mintha már mondta volna ma valaki valahol ezt a méltánylandó érvet. Megsimogatja a gyermek arcát.

— Itt a bicská és tartod meg a krajcárodat.

A gyerek elfutott, de a nevése kitmaradt. Ez egy-kétre felvidítja Mailechet. Dalol egy strófát és szabóval a vevőjével. De már nem úgy beszél, mint kellene. Hiány-nak szavahiból a meggyűző erő. Érti a hibát, de nem változtat rajta. Az imént még megcsörgette a zsebében az árulást és azt mondta magában: megkeres ma forinthu-szát és magára költi. Megveszi a csizmát. Rá ne mondja senki, hogy rongyos. És mi volna, ha cipőt venne? Azt fényképpel fogja pucolni, nem halzairral. Pesten fényesre subickolt cipőt viselnek. Krotosin Léa cipőt visel, a ma-mája cipőt visel, a görbe Fisl, aki itt a szomszédában árulja a pántlikát, szintén cipőt visel. Most próbálja meg-számolni a keresetet, de mintha lebeszelnék az egészről. Mailech, Mailech, mondja valaki, a hang után ítélve Su-lem papa. Ha te cipőt akarsz viselni, miféle a lábád Pes-ten van, az merő fennhéjzás. Azt hitted, ha minden kőtel szakad, ott vannak a gazdag rokonok. Most már az utolsó éternaszál is elszakadt. Estére visszamegy a Klauzba, éjjel Aba bácsival és Cöresszel kilopódozik a városból. Aba bácsi közben eladta a nyúlbert, leszállította a csontot, rongyot, éskavasot, bevásárolt Kánicz Dávid üzletében és köny-nyebb lesz a zsák.

A masztos gyerek áll előtte megint. Magával hozta a barátját, annak is bicská kell. Mailech dühbe gurul.

— Té hólyag, — ripakodik rá. — Azt hiszed, hogy most már ingyen osztogatom az árulást?

— Nem ingyen. A barátomnak van krajcárja. Én köl-csönöztem neki az enyémet.

Már nem tépelődik, nem is nagyon csüggedt. Odamon-dó kedvében van. Te hólyag, mondja, de már nem a gyer-eknek, az már elszaladt a krajcárért bicskával, azt hi-zsed, feltaláltad a spanyolviaszkot, mert finom holmi van rajtad az apád boltjából. Műveltnek tartod magadat, mert az anyád megtanult franciául, angolul és latinul. És nagy üzletember vagy, mert otthagytak a boltban egy napra, amikor nem jön vevő. És ha jön egy, nem szolgálok ki. A vevő elmegy Elkánhoz és az ő árúját dicseri a piacon. Hazajön az apád, lesz nemulass. Joel bácsinak, mint hal-lom, nehéz keze van. És nem nagyon takarékoskodik a potonnal. De ha netán takarékoskodik, megérdemli, hogy se légy a fia.

Már nagyon harcias. Meglobogtatja kendőit és lármá-nál.

— Nyolc, nyolc, nyolc, Goldberg Joel boltjában üres a pole. A legislegjobb minőségű Elkán Pinkusz és Fisl-féle fejkendő minden lehet színben és színárnyalatban. Aki nem szép, megszépül. Aki szép, még szebb lesz. Gyönyörű lesz, csodaszép lesz, ha kezébe némi pénzt vesz, és fejére Pinkusz-féle kendőcskét tesz.

Keveri a rimest a rimetlennel, a prózát a dallal. Maj-long, kiszolgálja, a ponyva sarkára dobja az árulást és zse-béből a készpénzt, hogy lássák, milyen nagy nála a for-galom. A forgalom valóban nagy. De ahogy a kör körülötte a vevőkör, nagyobbodik, az áru apád. Már sajnálja, hogy csak hat tucazt kendőt vásárolt, a piac elbirt volna jóval többet. A mai vásár meglehetősen erős, hálistennek, mondja Krotosin Smuelné. A közhögs Fisl ugyan, aki Mailechől balra pántlikát árul, az ellenkezőjét panaszo-lja: a vásár gyenge.

— Töled vesznek, — mondja Mailechnek — mert új arc vagy és jó torkod van. Pesten már szeretik hallgatni a magyar szót is, amit onnan Debrecenből, Nyiregyháziáról, vagy honnan hoztál. Krotosinné is elad, mert nála a ken-

dő olcsóbb egy krajcárral. És a vak is látja, hogy a minőség is jobb. Hogy lehet egy Elkán-féle bővít Goldberg Joel kvalitásához hasonlítani?

Később, amikor megint csendesebb a piac, még ezt mondja neki Fisl.

— Kár, hogy nem reb Joélnél vásároltál. A vevő sem buta. Hagyja magát belebódíteni egyszer vagy kétszer. De a végén tudja, kihez ne menjen. Jövő héten már keve-sebb kendővevőd lesz. Két hét múlva még kevesebb. A végén már csak olyanok jönnek hozzád, akik szidnak és visszahozzák az árut. Mire az neked?

Mailech biggyet csinál és legyint. Mint aki mondja:

— Hol leszek én már két hét múlva.

Fisl öreg bócher, csavart fültincsei vannak, megérti a jelbeszédet. Ad is rá valamilyen választ.

— Reb Joel, az Öreg Zsinagóga elüljárója, tehetne ér-ted valamit.

— Ertem ne tegyenek semmit, — feleli Mailech.

— Miért ne tegyen, ha rendes vevője vagy? Beajánl valahová komoránsnak és nyugodtan alhatsz, nem kell bujkálnod.

— Én nem megyek komoránsnak. Én kereskedni aka-rok.

— A. Ól még nyugodtan kereskedhetsz. Én Kánicz komoránsa vagyok. Van a városnál egy emberem, egy jó gőj, és senkisémet kutatja, hogy a saját szakállamra ke-rekeskedem. Az egyetlen baj, hogy a komoráns csak időzési engedélyt kap és nem házassodhat. Te még kibírod egy-két évig. Ha ügyes vagy és szerencséd van, közben túrt zsidó lehet az és zsebkendővégről táncolsz a lakodalmon. Ha peched van, még mindig beházasodhatsz, valamelyik vidéki városkába, esetleg egy püspöki vagy urasági hely-re, ahol az időző zsidónál is eltűrik, hogy családot alapít-son.

— Majd csak lesz valahogy, — mondja Mailech és visszatér az üzletéhez. A Léától hallott verset éneklí új dalnammal.

Ha nincs pénze elegendő,
Bennlám csak nyolc a kendő.

Léa átírt, ottlál a dallamot és éneklí.

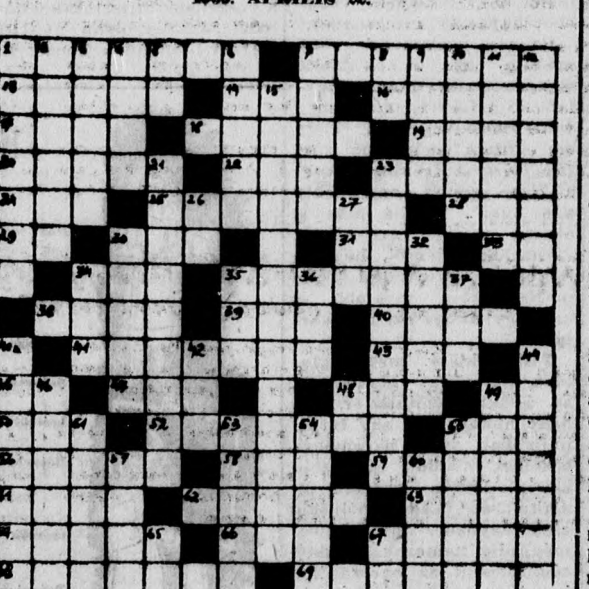
Ha nincs pénze elegendő,
Bennlám csak hét a kendő.

Később, amikor a vásár kicsit alábbhagy, Stenó hozzá Léa és ezt mondja.

— Ha elcsalod a vevőmet, én visszacsalom őket.

KERESZTREJTVEŇY

1905. APRILIS 22.

VISSZINTES: 1. Fontos for-mószal legibazis. 7. Brazília volt elsőbe, elején keresztnevének kezdőbetűje. 19. Híres réz. is van. 14. A. C. O. 16. Agy — idegen nyelven. 17. Okos — idegen nyel-ven. (k=c). 18. J. t. tej-termek. 19. Goya festmény. — 20. Rakás. 22. Azonos magánhangzók. 23. Vissza: névelő. 24. E. D. T. 25. Ország. 28. Szélesít szinomiá-jának mássalhangzó. 29. Igerag. 30. Fra e. 31. Kévert baj. 32. Olasz névelő. 34. Idegen férfi-név. 35. Római hadvezér volt. — 36. Női név. 39. R. K. U. 40. In-diai nyelv. 41. Híres csillagvizs-gáló. 43. Ital. 45. AA. 47. Ezer-tötevény — római számmal. — 48. Idegen tagadószó. 49. Allati hang. 50. A us, Evers könyve. — 52. Férfi név. 53. Gio da. — 54. Szellem. 58. L. H. I. 59. Euró-pai folyó névelővel. 61. Eltévőd, kőbor — angolul. 62. Világhírű hegedűművész. 63. Chaplin fele-ségének — O'Neill lányának — neve. 64. Száll, eltűnik. 66. H. K. O. 67. Angol író-költő. 68. Meg-nyitott egyiptomi pass. 69. Sport-pálya.

FÜGGŐLEGES: 1. Stratégiai sziget Formóza közelében. 2. Besz-hiánnyal német író. — 3. Tanult, tapasztalt. 4. Shakespeare, figura. 5. — 23 függőleges közepe. 6. Kö-zelkeletli politikai-katona. 7. Fonet. 7. Volt francia miniszterelnök. 8. Felkiáltószó. 9. Epstein szobor-csoport. 10. Verne regényíró. — 11. Materláb. 12. USA állam leg-nagyobb városa. 13. Távolkeleti személység. 21. Európai külügy-miniszter. 23. Indiai tartomány. 26. — 33 visszaintes. 27. Beérett női név. 30. Allati lak. 32. Víz-száz: Nepáli bennszülött. 34. Pri-mitiv hangszer. 35. Fegyver — idegen nyelven. 36. Csapek dráma. 37. Héber női név. 40a. Volt an-gol miniszterelnök. — 42. Vissza: . . . rone, festő. 44. Zenei mű. 46. Alkotó. 48. Folyó. 49. Francia zeneszerző. 51. Vissza: éghajlat. 53. Pesti törvényszéki tanácselnök. 54. Európai ország. 55. Beth-hiánnyal hinni — idegen nyelven. 57. S-sel templomi hangszer. — 60. Volt olasz flottabázis. 65. In-dulatszó. 67. Jócsanak, ékezet hi-ánnyal.

Mailech épp az árulást számolgatja és elbizakodott kedvében van.

— Akinek én nem kellek, azt átengedem neked.

A kislány néz rá és hallgat egyideig. Aztán váratlanul mondja.

— Láttuk, amint Kontra Péter megállított. A mama úgy meg volt ijedve.

Biggyel a száján feleli Mailech.

— Ertem nem kellett reszketni.

A szemé villan. Már hencog.

— Nem Kontra Péter állított meg engem, én állítottam meg Kontra Pétert.

— De láttuk, hogy kihallgatott.

— Azt se jól láttátok. Én hallgattam ki őt.

— Ne mondd, Mailech. Mit kérdeztél tőle.

— Azt kérdeztem, hol találom meg Goldberg Joelt.

— És ő megmondta neked?

— Meg is mutatta. Csak menjek arra, ott van a Szercesen-utcában az üzlete.

— Kontra Péter megmutatta neked? Nahát! Ezt el kell mesélnem a mamának.

A mama is csak álmerködni tud ezen. Kontra Péter? Az a kegyetlen gőj, aki csak ordít és kizozza a piacokat? Aki soha senkinek még nem tett szívességet? Akit a sze-gény zsidók még nem láttak mosolyogni?

— És a gazdag zsidók? — kérdezi Mailech Krotosin-nétől.

— Azok látták. De az nekik belekerült valamibe.

9. VÉGELADÁS, NINCS MARADÁS

Nincs vásár bosszúság nélkül.

Délután leáll hozzá egy asszony kendőre alkudni. El-válogat egy két nagybabosot, de csak hat krajcárt kínál érte. Ennyiért vette husvétkor mult egy éve, elég silány anyag volt, már szét is ment a viselésben. Mailech csak mosolyog, az nem lehetett Elkán-féle minőség, ezen a vak is látja, hogy valódi. Az asszony esküdzött, hogy pontosan ez a szin volt és csak hatot adott érte annakidején egy fiatal pesti árusnak, most már egészen biztosan em-lékezik, hogy magának Mailechnek. Mailech becsületesszóra állítja hogy ő az Elkán-féle fejkendő a pesti piacon vi-lágéletében nyolcért adta. Mialatt a vita folyt, odajött egy idősebb, lomposbajuszú polgár és az apja zsidó letent lezsidta Mailechnek, mert törött pipát adott el neki. Csak otthon vett észre, hogy kétféle is szed.

— Az nem létezik, — feleli nyugodtan. — Én az árut megkocogtatom, mielőtt eladom. Ha repedt, annak hangja van. Uraságod bizonyára leejtette.

— Már hogy ejtettem volna le.

— Ezen látszik, kérem, hogy lésezt. Ha a szár új, rá kell csavarni egy szelet papirt a végére, meg kell nyitni és úgy rátenni a pipát. Akkor nem csúszik le.

— A csalo zsidó pófádat, — mérgeződik a vevő. — Pilscher szenátort tanítod te pipával banni? Én már akkor pipáztam, amikor te még záptojásban voltál. Ha nem fogod be a szád, elvételem az árulást engedélyed-et és szílok Joel zsidónak, legyen rá gondja, hogy ilyen méltetlen suhancok a jöjjenek ki a pesti piacra.

— Bocsánat szenátor úr, nem sejtettem, hogy én oly régi pipaszakértő. Minden valószínűség szerint az én hibám. A vásári zajban nem lehet oly jól hallani, ha a hang repedt. Van itt egy rézedékes selmecim, ezen zsinór is van, amellyel odakötözhető a pipaszárhoz. Minden rá-fizetés nélkül becséreltem.

— Jól van no. Látom, hogy értelmes zsidófiú vagy.

Ez az ügy békésen elintéződött. Mailech örült, hogy a szenátor nem bolygatta az árulást engedélyét, noha az elkobzástól nem kellett tartania. De mialatt a vita folyt, az asszony a nagybabos fejkendővel elpárolgott. Vele ed-dig alig esett meg, hogy hagyta volna meglopni magát. Inkább adta volna oda hátért. A pipa és a kendő tiszta veszteség; ennyiért a zsidó vendéglőben már jó vacsorát kaphatott volna.

— De mire a vendéglőben vacsoráztál? — mondogatta magának. — Van még hagyma a batyubam, veszünk hozzá kenyeret. Fukkadjon meg Lájba. Hagymát esszünk len-nyerrel.

A kis Léa átadta hozzá.

— Te azon nevetés, hogy ellopják a kendődet?

— Hát persze, hogy nevetek. Ezei az egy darabbal biztos, hogy nem lesz reklamáció.

Ezen már a kislány is nevet.

Tartja magát, de már nem olyan elbizakodott, mint amilyen a vásár hevében volt. A Szercesen-utca felé in-téztet kihívási és üzenetei se nagyon elégitik ki. A baj az, hogy a piac már csendesebb és a kisebb zajon át észre lehet venni, hogy a Szercesen-utca hallgat. Se a Goldberg-cég bosszankodását, se az Elkán-cég örömmilylvánitását nem hallani és ha Mailech nagyon figyel a csend felé, mintha Elkánék bosszankodának, mert az ő gyengébb minőségű árújukat a magas árral így lehetetlen tette, ezzel szemben a Goldberg-üzletben a markába nevet egy rosszmodorú fickó. Ez megint dühíti Mailechet. Az se tetszik neki, hogy a nap, amely az imént még a hátát me-géltette, most szembefordult és rohamléptekkel gurul le a nyugati égbolton. A többiek még nyugodtan állnak a portékájuk előtt, várják az új lendületet az esti piacon. Tehetik, rendben van a szénájuk. Ha sötétedik, meg-nyújtják lámpásait és üvegburás gyertyáikat sátraik-ban vagy állványuk deszkáin. Ez még hangulatosabbá teszi a vásárt. A vevő engedékenyebb, nem nézegeti min-den oldalról az árut. Vagy ha nézi, nem sokat lát a gyen-gyvilágításnál. Amit vesz, hazaviszi, otthon jobban meg-tekinti, de akkor már késő, a piac hazament.

Mailech nézi a napot. A hatóság mindjárt megkezdí a második piaci inspekiót. Ezt ő nem várja be. Kezdi viszar-akni a batyuját. Miközben est teszi, közli a vevőkö-zönséggel.

Végeladás,
Nincs maradás,
Kezddök a
Csomagolás.

Folytatás közzé

RÉGI ÉS ÚJ arab védelmi szövetség

Az egyik elterjedt egyiptomi képeslap az Irák és Törökország között létrejött szövetséges kapcsolatossá a következő karikatúrát közli: Hét leve halad a sivatagban, az első tevén Gemál Abdel Nasser délcég alakja látható, a második Nuri Szaidnak, Irák miniszterelnökének olomonosan megrajzolt figurája, utána a többi arab államok „tevéi” következnek. Nuri Szaid tevéje kilép a sorból és elkanyarodik. Gemál Abdel Nasser hátrafordul és villámé szemmel figyelmezteti Nuri Szaidot, hogy „helytelen irányban halad.”

A kép egyáltalán nem új, bár az egyiptomi katonai klikk annak igyekszik feltüntetni. Egyiptom felmondta a régi kollektív védelmi szövetséget és újat igyekszik összerakni, mégpedig Szíria és Szaudi-Arábia közreműködésével.

A kérdés bennünket közelről érint, mert a régi védelmi szövetséget is tulajdonképpen ellenünk szőtték. A szövetséget szimbolizáló 7 görbe kard hegye Izrael szíve ellen irányult. Erdekess, hogy a kollektív védelmi szövetséget, amelyből Irák magartása miatt most Egyiptom kivált, tulajdonképpen ugyanezek az

Mit tartalmaz a régi szövetségi szerződés

A résztvevő tagállamok kölcsönös védelmi kötelezettséget vállaltak arra, hogy amennyiben egyiket támadás éri, a másik nyomban segítségére siet a támadás visszaverésére. Váratlan háborús veszély esetén, vagy ha a nemzetközi helyzet megköveteli, a szövetség tagállamai összeegyeztetik hadászati-védelmi terveiket, együttműködnek katonai erejük megerősítésében és a közös, valamint egyéni védelmi eszközök létrehívásában.

A szerződés egyes paragrafusai a szövetség apparátusának felállításáról is intézkednek. A szerződés a következő négy testület felállítását írja elő:

1. A védelmi tanács, székhelye Kairó, tagjai az arab államok kül- és hadügyminiszterei. Elnöke az egyiptomi hadügy- vagy külügyminiszter. A tanács feladata kidolgozni a közös katonai terveket, segítséget nyújtani a megtámadott tagállamnak és megszervezni a támadást az Arab Liga által vezetett ellenség ellen. A tanács döntéseit két-három szótöbbséggel hozza meg, ellentétben a Ligával, ahol csak egyhangú határozatok hozhatók.

2. A katonai tanácsadó bizottság, székhelye Kairó, tagjai az arab államok vezérkari főnökei, elnöke pedig az egyiptomi vezérkari főnök. Feladata az operatív katonai tervek előkészítése és a „védelmi tanácsnak” katonai szakvéleménnyel való ellátása.

3. A katonai állandó bizottság, székhelye ugyancsak Kairó, elnöke egyiptomi tiszt, akit két esztendőre választanak. Ez a bizottság alárendelt viszonyban áll a vezérkari főnökökből álló „katonai tanácsadó bizottság”-gal. Feladatai közé tartozik a katonai tervek realizálása, az arab hadseregek kiképzésének egyöntetűvé tétele, a hadianyag egységesítése, kölcsönös katonai küldöttségek megszerzése, közös hadgyakorlatok megszervezése, azokon való részvétel és a leszárt tapasztalatok együttes kiértékelése. A bizottság hatáskörébe tartozik még az egyes országok gazdasági erejének, nyersanyagforrásainak stb. számbavétele és

Írta: Fettes József

iraki-egyiptomi viszály hívta életre. Ez még 1948-ben történt az Arab Liga nagy tanácsának ülésén, amikor Irák előállt a hírhedt „Növekvő félhold” tervvel, vagyis Irák, Szíria és Transzjordánia egyesítésével. Irák akkor azai érvek, hogy a három ország egyesítése megerősíti majd az arab államokat Izraellel szemben. Egyiptom nem maradt adós az ellensakkhuzással: „Erőt produkálni Izrael ellen? Természetesen! Csak úgy, am, hogy az összes arab államok ereje növekedjék, nemcsak a „félhold”. Az egyiptomi javaslat halálra döfött jelentett az iraki vágyalom számára, mert ezután sem Szíria, sem Transzjordánia nem áhították többé az egységet. Egyiptom vezetésére két ségen felül állott és javaslatára hozzáálltak a kollektív védelmi szövetség szerződésének megfogalmazásához.

A mostani viszályban Egyiptom ismét a régi fegyverhez, a „kollektív védelmi szövetséghez” nyúl, azaz a differenciával, hogy tekintélye korántsem a régi és mai helyzete sem hasonlítható össze 1948-ol.

Egyiptom mellékgondolatai

Mint a fentiekben is kiderül, Egyiptom mellékgondolatok kezdettől fogva nyílvánvalók voltak. Egyiptom a szövetségben garanciát látott a „Növekvő félhold” ellen és eszközt hegemoniájának biztosítására az arab világban. A szövetségi szerződésben sikerült keresztülvinnie, hogy annak minden intézménye és egész apparátusa Kairóban legyen, ami biztosítja a döntő egyiptomi befolyást. Ha ma kerülne sor a szerződés megsemmisítésére, kétséges, hogy ezt elérhetné-e. A ma uralkodó katonai klikk tisztában van azzal, hogy a szövetség egyáltalán nem garancia „Egyiptom védelmére” és inkább politikai eszközt látanak benne, mint katonát.

Irak kezdettől fogva gyűlölettel tekintett a szövetségre, mert látta, hogy annak életképességével befellegvett az expanziós terveknek, vagyis a „Növekvő félholdnak”. Az iraki kormányok azonban véka alá rejtették igazi aggodalmaikat és főleg arról beszéltek, hogy a szövetség azért nem reális, mert az arab államokat mélyreható politikai ellentétek választják el egymástól, ami a védelmi szövetség realizálásának komoly akadályát képezi. A kormányzatban azonban, miután

megfelelő tervek kidolgozása, amelyek segítségével a katonai potenciál fokozásának szolgálatába állítják a gazdasági erőforrásokat. Jellemző, hogy a tagállamok milyen nagy fontosságot tulajdonítottak ennek a bizottságnak. Kikötötték, hogy annak tagjai kizárólag az arab államok polgárai lehetnek. Ezzel azt akarták elérni, hogy a légiónban és más arab hadseregben szolgálatot teljesítő angol, vagy egyéb nemzetiségűek, ne vehessenek részt a bizottság munkájában.

4. A gazdasági tanács, amelyben a tagállamok pénzügyminiszterei foglalnak helyet. Ez a testület kizárólag olyan gazdasági kérdésekkel foglalkozik, amelyek bizonyos formában katonai jellegűek, mint például a hadipar megtervezése, felállítás, közlekedési problémák és ehhez hasonlóak.

A jelenlegi iraki-egyiptomi viszály szempontjából figyelemreméltó a szövetségi szerződés zárószakasza, amely a következőket tartalmazza: „A szövetségre lépő tagállamok kötelezik magukat arra, hogy tartózkodnak olyan nemzetközi megállapodások megkötésétől, amelyek jelen szövetséggel ellentétben állnak, ugyancsak tartózkodnak nemzetközi fórumokon olyan álláspontra elfoglalásától, amely ellentétes a szövetség szellemével.”

A viszály kapcsolatban az egyiptomi sajtó igen gyakran idézi a szerződésnek ezt a szakaszát.

Hogyan viszonylanak a tagállamok a szövetséghez

Az arab államok egységére való áhítottság egyáltalán nem újkéltű. Az egység gondolata felmerült különböző tervek formájában, amelyek azonban eddig mind papíron maradtak és soha nem jutottak el a megvalósulás stádiumába. Egység helyett az araboknak sikerült — az angolok aktív közreműködésével — testületet létrehozni, amelyet „Arab Liga” néven ismerünk. Ennek a cégre alatt az arab államok kifelé egységes politikai arculatot mutattak, bár be-

felé soha nem volt ideális a viszony a tagállamok között. Ugy láttszott, hogy az 1948-as palesztinai kaland nyomán a Ligában elkerülhetetlen a szakadás, mert az arab államok egymást tették felelősé az elszorított vereséget. A Liga határozott sikerének számítottághoz?

Szíria, a legesélyesebb tagállam

Egyiptommal és Irákkal ellentétben Szíria álláspontra mindvégig szilárd és töreklőtlen maradt volt. Szíria a szövetség esélyesebb híve volt és annak megvalósítását szorgalmazta. Nem mulasztotta el hangsúlyozni, hogy a szövetségben látja az egyetlen garanciát a „második forduló” megvalósítására. Szorgalmazta az arab hadseregek közös parancsnokság alá helyezését és egyöntetű kiképzését. Ez

egyébként egyik oka annak, hogy Egyiptom Szíriára épít fel az új védelmi szövetség tervét.

Transzjordánia álláspontja

Transzjordánia álláspontját természetesen inkább az angol érdekek irányították. Különösen vonatkozik ez Abdallah király koraszerepére, aki ugyszólván semmiben sem vette a szövetséget és nem szentelt neki túl sokáig nagy figyelmet. Abdallah nem óhajtotta elkötelezni magát az állandó követelésre volt a szerződés liberalizálására. Abdallah halála után, a szövetség nagyobb szerephez jutott az egyes transzjordán kormányok szemében és az utóbbi időben eszközül használták fel az angolokkal szemben, akikből az Arab Légiszbüvenciójának felelősségét követték, valamint azt, hogy Anglia a szubvenciót bocsássza az ammani kormány rendelkezésére és nem közvetlenül a légionnak, amelynek vezérkari főnöke az angol Glubb pasa.

Libanon — a „szegény rokon” mentalitásának megfelelően — azt vizsgálja általában, hogy „mit lehet itt kapni”...

A fenti rövid áttekintésből kiderül, hogy az Egyiptom által kezdeményezett szövetséget a többi arab államok fenntartással és bizonyos gyanakvással fogadták, de mégis belementek, mert esetekben is — bár mennyire a saját pecsenyéjükre is gondoltak, — az Izrael-ellenes érület és a ravas gondolatok egybekovácsolták őket. Egyiptom nem hajlandó kiadni kezéből ezt a fontos taktikai fegyvert, s nem hajlandó passzívan szemlélni, miként vomi át Irák a vezető szerepet az arab világban. Valószínűnek látszik az is, hogy az arab külpolitikában szerepet játszó Izrael-ellenes főmotívum, amely annyiszor „megmentette” az arab egységet, esetekben is domináns fog és bár csakonkán, de mégis összerakóják az új arab védelmi szövetséget.

Dr. Garnett Cheney, a Stanford-egyetem tanára arra a felfedezésre jutott, hogy a káposztalé káliumiont gyógyítja a gyomor-fekélyt és a savbántalmakat. A professor több száz páciensent hajtott végre a kísérleteit és valamennyien meggyógyultak átlag két hét alatt. A professor szerint a káposztalé U-vitamint tartalmaz, amely megerősíti az érzékeny bifalakat a sav maró hatása ellen, ugyanakkor azonban nem gátolja az emésztési folyamatot.

Tory rományok

A jelenlegi parlament ülészaka csak egy év múlva jár le, de mindössze 30 főnyi szótöbbséggel és egy új és tapasztalatlan miniszterelnökkel, a Toryk úgy érzik, hogy szükségük van mandátumuk megújítására. Remélik, hogy sikerülniök fog a nép bizalmát megnyerniük, mert:

1. a jelenlegi gazdasági prosperitás kitünő választási propaganda anyag;
2. A kincstár egy milliárd font sterling aktívával rendelkezik és lehetséges, hogy Butler a költségvetési vita során betérje a jövőbeli adó csökkentéséről szóló törvényjavaslatát;
3. Az Aneurin Bevan lézadás következtében a munkáspártban beállított belső viszály károsan hat az ellenzék választási esélyeire;
4. A „Négy Nagy” tárgyalásának kilátásai kitünő alkalmat nyújtanak Edennek, hogy a választópolgársághoz forduljon: nyújtsanak lehetőséget arra, hogy a londoni és párizsi konferenciákon elért „sikeret” folytassa.

Egy új éra kezdete „Valamennyien tudatában vagyunk annak,” — mondotta az új miniszterelnök, — „hogy midőn Sir Winston hazajött szabadságáról, továbbra is ő lesz az uralkodó egyéniség közöttünk.” De a Ház, Sir Anthonyval az élen érezte, hogy Churchill lemondása egy angol hőst épöz végét és egy új politikai éra kezdetét jelenté.

Eden a kormányrud mellett

Az alábbi cikk az amerikai „Time”-ban látott napvilágot.

Eden miniszterelnök bemutatkozója elé várakozásteljesen tekintett az angol alsóház. A padosorok zsufolásig megteltek, de a kormány részére fenntartott első sorban őrök volt a hely, ahol a multban Walpole, Chatham és Pitt, Wellington, Peel, Palmerson, Disraeli, Gladstone és Churchill ültek. Aztán, az interpellációs idő közepén, Britannia 43-ik miniszterelnöke gyors léptekkel szelt utat magának kinyújtott lábú, szétterpeszkedett miniszterei között és méltóságteljesen elfoglalta Churchill helyét. A Ház tapsolt.

„Erőt és egészséget kívánunk az új miniszterelnöknek,” mondotta Clement Attlee volt miniszterelnök beszédében, melynek során elismeréssel adózott Churchill érdemeinek. „Természetesen nem kívánhatjuk, hogy állása tartós legyen... de, mint Mr. Young mondotta Lord Melbourne-nek, mikor ez az államférfi habozott elfogadni a miniszterelnöki tisztséget — azt mondom én is: — „Az ördögbe is, ha csak három hónapig tart, akkor is érdemes Anglia miniszterelnöki tisztségét elfogadni.”

Az új miniszterelnök visszatág Eden fülig pirult, de azért méltóságteljesen lépett a székre. Első gondolata öreg mestere felé szánt és mélyen megindította a Házat (ami pedig ritkán sikerül neki), amikor „igen tiszteletreméltó barátjáról beszélt, bátorságáról és nagylelkűségéről, örökös jókedélyéről és a politikai élet iránti szenvedélyéről. Attlee félő fordulva, Eden megjegyezte: „Igen élveztem a Melbournere tett ó-

ráadás, de (Mr. Attlee) alkalmasint nem felejtette el, hogy bár Melbourne állandóan le akart mondani, végülis igen tekintélyes időn keresztül sikerült miniszterelnöki tisztségébe megmaradnia. (Hét évig — a szerkesztő).

Eden úgy foglalta el új munkakörét, mintha egy életreszóló állásról lenne szó. Beköltözött a Downing street 10 számú alá és neki látott első komoly feladatához, az új Tory kabinet megalakításához. A tradíció szerint a Churchill kormány valamennyi tagja benyújtotta lemondását, de a 18 lemondásból Eden csak egyet fogadott el: a 70 éves Viscount Swinton a commonwealth ügyek miniszterének lemondását. Swintonnak, aki grófi rangot kapott, Eden bevallotta, hogy egy miniszterelnök mindig súlyos dilemmában van, amikor a tapasztalat és a fiatalág igényei között kell választania.

Kevesebb fenség, több remé

Ahogy Eden átvette a hatalmat az üdvözölő tavrítatok ezrei futottak be, köztük Eisenhower elnöké, XII. Pius pápáé és Oroszország Vjacseszláv Molotov-jáé. A szélsőbaloldali javítathatatlann Aneurin Bevanja viszont így szólt: „Ha az új miniszterelnök tehetséges, az főleg a diplomáciai érintkezési szabályok aprólékos ismeretében nyilvánul meg. A magasabb stratégia nem tartozik hatáskörébe.”

Az örségváltással kapcsolatban az angol nép többsége alkalmasint az „Economist” nézetén van: „Nemzeti nagy ügyeink kördélyéről és a politikai élet iránti szenvedélyéről. Attlee félő fordulva, Eden megjegyezte: „Igen élveztem a Melbournere tett ó-

ráadás, de (Mr. Attlee) alkalmasint nem felejtette el, hogy bár Melbourne állandóan le akart mondani, végülis igen tekintélyes időn keresztül sikerült miniszterelnöki tisztségébe megmaradnia. (Hét évig — a szerkesztő).

Eden úgy foglalta el új munkakörét, mintha egy életreszóló állásról lenne szó. Beköltözött a Downing street 10 számú alá és neki látott első komoly feladatához, az új Tory kabinet megalakításához. A tradíció szerint a Churchill kormány valamennyi tagja benyújtotta lemondását, de a 18 lemondásból Eden csak egyet fogadott el: a 70 éves Viscount Swinton a commonwealth ügyek miniszterének lemondását. Swintonnak, aki grófi rangot kapott, Eden bevallotta, hogy egy miniszterelnök mindig súlyos dilemmában van, amikor a tapasztalat és a fiatalág igényei között kell választania.

Kevesebb fenség, több remé

Ahogy Eden átvette a hatalmat az üdvözölő tavrítatok ezrei futottak be, köztük Eisenhower elnöké, XII. Pius pápáé és Oroszország Vjacseszláv Molotov-jáé. A szélsőbaloldali javítathatatlann Aneurin Bevanja viszont így szólt: „Ha az új miniszterelnök tehetséges, az főleg a diplomáciai érintkezési szabályok aprólékos ismeretében nyilvánul meg. A magasabb stratégia nem tartozik hatáskörébe.”

Az örségváltással kapcsolatban az angol nép többsége alkalmasint az „Economist” nézetén van: „Nemzeti nagy ügyeink kördélyéről és a politikai élet iránti szenvedélyéről. Attlee félő fordulva, Eden megjegyezte: „Igen élveztem a Melbournere tett ó-

Képeslap

John Barr, 63 éves autóvezető visszaadta a rendőrségnek hajtsái engedélyét, amit azmal indokolt meg, hogy kisebb forgalmi balesete volt és megfogadta, hogy az első baleset után abbahagyja az autóvezetést.

John Barr 36 éve vezet autót és most először szorított forgalmi balesetet. (Time, Csikagó)

Kettes vacsorámat egy étteremben. — Ha egy adag pontyot kérek — adja fel a rendelést az egyik. — Ha is egy adag pontyot kérek — smót a másik, — de ne legyen bűdös. A konyhában a pincér így adja fel a rendelést: — Kétszer ponty! Az egyik ne legyen bűdös. (The New Yorker)

Poldi naponként kap levelet, melyben mindenkor csak egy fehér papírlap van. — Mit jelentesen ez? — kérdezi Rudi, aki éppen jelen van, amikor barátja egy ilyen levelet kap. — A levelet a nagybátyám írta — hangzik a felvilágosítás — és mi már évek óta nem beszélünk egymással. (Die Weltwoche, Zürich)

Egy volt hotelboy ott hagyta az állását és a rendőrségnek közölte, hogy elhagyta a munkáját. Hónapok óta találkozik a volt főnökével, aki megkérdezi tőle, hogy tettem neki az új foglalkozásom. — Hát köszönöm, nem panaszkodhatom — hangzik a válasz. — A fizetés jó és a munka nem nehéz. De egy dolog különösen nagyon vicces nálunk a kundsátnak „hasinca igazsa.” (Newweek, New York)

Dr. Garnett Cheney, a Stanford-egyetem tanára arra a felfedezésre jutott, hogy a káposztalé káliumiont gyógyítja a gyomor-fekélyt és a savbántalmakat. A professor több száz páciensent hajtott végre a kísérleteit és valamennyien meggyógyultak átlag két hét alatt. A professor szerint a káposztalé U-vitamint tartalmaz, amely megerősíti az érzékeny bifalakat a sav maró hatása ellen, ugyanakkor azonban nem gátolja az emésztési folyamatot.

(Populare Medicine, Boston)

— Hova mégy ilyen este-gánsan, Poldi? — A templomba, a pápa nevenapja van! — hangzik a válasz. — Hogy-hogy? Ma nincs Pius-nap! — De tizenkettedike van. (Die Weltwoche, Zürich)

Clemenceau mondta: „A háború sokkal komolyabb dolog, semhogy azt tábornokokra lehesse rábízni.” Felirat egy vasúti átjáró előtt: „A vonat tizennégy másodperc alatt megy át ezen az uton és nincs tekintettel arra, hogy kocsjá a síneket áll, vagy sem.” (Reader's Digest)

Dr. Richard S. Vidmoor, brooklyni orvosnak különleges módszere van a gyomoridegesség ellen. Ha egy ilyen páciens kéri a segítségét, általában megkérdezi, hogy golfozik-e. Ha a beteg azt válaszolja, hogy golfozik, úgy azt az utasítást adja, hogy sürgősen hagyjon fel eme sport üzésével. Hapedig a páciens a kérdésre nemleges választ ad, úgy utasítja hogy nyomban lüssön neki az infenzia golfozásnak. (Picture Post, London)

ÁZSIA A NYUGAT ELLEN

A bandungi konferenciámargójára

A 29 állam konferenciája, amely hétfőn nyílt meg Bandungban, történelmileg érdekesnek, bár gyakorlati szempontból kétes értékűnek ígérkezik. Ez az első igazi nagy ázsiai konferencia — itt-ott némi afrikai küldöttségekkel is vegyítve. Kizárólag földrajzi szempontból a bandungi találkozó oly hatalmas méretű, hogy emellett a tradicionális európai összejövetelek egyszerű kis garden-partyknak tűnnek. Ahhoz, hogy az ázsiaiak találkozzanak ezer és ezer mérföldet kell utazniuk és Jávát, az egyenlítőmenti buja sziget bizonyára exotikusnak és álomszerűnek tűnik a teherániaknak vagy a pekingieknek, a végtelen szárazföldök bennszülötteinél. Tény, hogy a modern tudomány eltüntette a távolságokat és Nasser ezredes vagy Mr. Nehru ma gyorsabban érheti el Jávát, mint az egykori európai államférfiak Bécsét vagy Utrechttel. De a népek közötti szellemi távolság korántsem csökkent ily drasztikus módon; és ez az a pont, ahol a bandungi konferencia körüli kételyek felmerülnek.

megbizottja találkozzék, akiknek oly kevés fogalma legyen arról, hogy tulajdonképpen mi a teendő. Ellenkéntben az európai parlamenttel, az ázsiaiakkal nincsen sem közös gyakorlati vállalkozásuk, sem politikai vagy gazdasági egyezésre való törekvésük vagy tapasztalataik és ezideig a közeli és közös veszedelem fenyegető árnyéka sem hozta egybe őket. Senkisé

jött azért Bandungba, hogy egy ázsiai föderális egységet, vagy akár (mint Strasbourgban) szén és vasközséget prédikáljon; és míg az európaiakat az utóbbi időkben a kommunista nyomás egybekovácsolta — az ázsiaiak a kommunista Kínát a konferencia főszereplőjének neveztek ki. Miféle konkrét eredményt lehet tehát várni a résztvevőktől?

A bandungi konferencián képviselt ázsiai és afrikai államok

Lakosság (milliókban)	Lakosság (milliókban)
Japán 86	Afganisztán 12
Kína 582	Irán 19
Fülöp szigetek 20	Irak 5.1
Indonézia 78	Szaudi Arabia 7
Észak Vietnám 12	Témán 4.5
Dél Vietnám 11	Jordán 1.3
Laosz 1.3	Libanon 1.3
Kambódia 3.9	Szíria 3.4
Sziám 19	Törökország 22
Burma 18	Egyiptom 21
India 367	Lybia 1.2
Ceylon 8.2	Szudán 8.8
Nepál 7	Ethiopia 16
Pakisztán 76	Libéria 1.6
	Aranypart 4

A legkisebb közös nevező

A szomorú tény az, hogy a küldöttségek oly különböző igényekkel érkeztek, hogy azok természetesen egymással ellentmondóak. Ha például az arabok előhozakodnak Izrael ellenes sérelmeikkel, kevés reményük van arra, hogy ügyük különösebb lelkes-

dést váltson ki a távolkeleti megbizottakban. Ha a szíriaiak a vietminhi beszivárgásról fognak panaszkodni a résztvevők nagytöbbsége csupán semmire nem kötelező udvariassággal fogja hallgatni. Igazán kevés olyan szám van, amely általános tapsra szá-

mithat. Nyilvánvaló, hogy a konferencia annyira nélkülöz minden pozitív célt, hogy minden valószínűség szerint kénytelen lesz egy negatívummal beérni — lezálni a legalacsonyabb közös nevezőre és amellet kártartani. És tekintve, hogy ázsiai összejövetelről van szó, a természetes legalacsonyabb közös nevező a nyugatellenesség.

A nyugatellenes beállítottság Ázsiában még ma is az anti-kolonializmus jelzőszavából táplálkozik, dacára a gyarmati hatalmak az elmúlt évtizedben történt drámai visszavonulásának. Korunk különös iróniája, hogy bár az egyetlen európai nagyhatalom, amely ma Ázsiában gyarmat felett uralkodik, a Szovjetunió, az anti-kolonializmus népszerűen címeként kizárólag a tradicionális antikolonialis Egyesült Államokra ragasztják. Egyszerű és vonzó jelszó és dacára annak, hogy már elnyúlt és nem divatos, politikailag változatlanul értékes. Kitűnő villámhárító, melyet minden kormány bevált recept szerint használ fel, ha a népen a nyugtalankodás jelei mutatkoznak; és talán nem alaptalan s üdítő a feltevés, hogy a gondosan modulált nyugatellenes doberveres esetleg megajátja a szorosra fűzött nyugati pénztárcák madzagját is. Ezek szerint valószínű, hogy különböző hangnemből és erősségből támadni fogják a hollandok jelenlétét Uj-Guyannában, a franciákat Északafrikában, a portugálokat Goában és az angolokékat Malayában.

(The Economist)

Dr. LEO YOUNG a Magyar Zsidók Világszövetségének diszelnöke — a newyorki egyetem diszidoktora

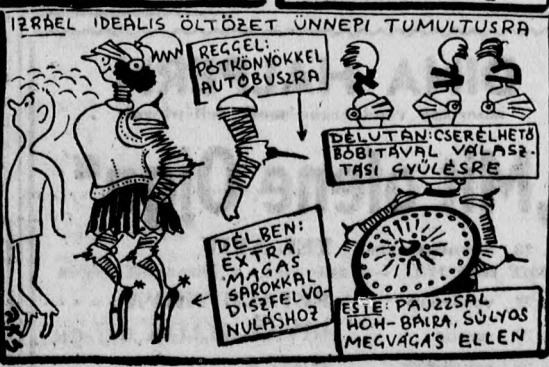
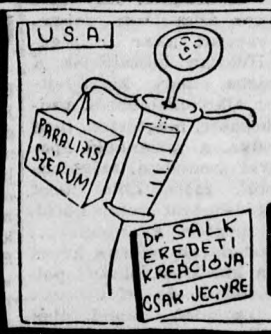
Tüneményes pályát futott be Leo Young newyorki rabbi, aki ott a tekintélyesebb hitközségek egyikének (Jewish Center) az élén áll immár 1922 óta. Hivatalos elfoglaltsága mellett széleskörű tudományos és társadalmi tevékenységet fejt ki a legkülönbözőbb zsidó szervezetekben. Young rabbi magyarországi jesivában (Eperjes és Galánta) nyerte vallástudományi kiképzésének alapjait, majd a berlini Hildesheimer rabbiaképzőben folytatta tanulmányait. Bécsben, Berlinben, Giessenben, Marburgban, Cambridgeben és Londonban végezte egyetemi tanulmányait. New-Yorkban a Jesiva-egyetemnek etika tanára. Ragyogó képességéinél fogva ezenkívül még jó néhány

szervezetben jut vezetőszerephez. Az Amerikai Zsidó Kutató Akadémiának titkára, a zsidó Művészet és Tudomány Akadémiájának korábbi tagja, a brit Ázsiai Társaság tagja, 1929 óta tagja a Jewish Agencynek, 1942 óta elnöke a Joint kulturális bizottságának.

Műveit és cikkeit héberül, angolul és németül írta, de megjelentek francia, holland, norvég, jiddis és magyar fordításban is.

Leo Young, mint az amerikai rabbinátus egyik kiemelkedő személyisége, nagy tisztelgetéssel örvend és széleskörű tudásának és meggyőző modorának tudható be. Ő egyike a három zsidó személyiségnek, akit a newyorki egyetem most diszidoktori címmel tisztelt meg.

Dr. Hausen László

Az olasz-zsidó Edward Corsi esete a State Departement-tel

Három hónappal ezelőtt Edward Corsi, akit egyben a republikánus párt New-York polgármesteri tisztjéig jelölt és aki bevándorlási ügyekben országosan ismert szakember, — Dulles külügyminiszter rávette, hogy mint különleges menedzser és bevándorlási előadó lépjen be a State Departementbe. Ebben az időben a külügyminiszter úgy nyilatkozott Corsiról, mint „egy jó, öreg barátom” és mint arról az emberről, aki legjobban van képesítve, hogy ezzel az érzékeny és sürgős problémával foglalkozzék. Az elmúlt héten Corsi urat minden ceremónia nélkül értesítették, hogy állása csupán ideiglenes volt és szolgálatára nincs többé szükség.

Ez a hírtelen elbocsátás újabb példája annak, hogy a kormány mily gyorsan veszti el a fejét és bátorságát a szélsőséges ellenzék legcsekélyebb kezdeményezésére. Corsi munkája, amely abban állt, hogy az 1953-as menekült-törvény értelmében meggyorsítsa a bevándorlási politikát oly módon, hogy a főleg kelet-európai származású 209 ezer beutazásra várakozó bevándorló-jelölt még 1956 folyamán partraszállhasson az Egyesült Államokban — állandó sűrűdéseket keltett közte és a kongresszus s a külügyminisztérium bevándorlási megszigorítását favorizáló csoportjai között. A demokráta Walter képviselő, aki az 1952-es McCarran-Walter bevándorlási törvény társszerzője és Scott McLeod a külügyminisztérium bizton-

sági és konzulátusi ügyek irodájának vezetője, minden egyes bevándorlóban egy valószínű kémet, Corsiban pedig egy veszedelmes radikálit lát. Gyanújuk csak megerősödött, amikor bebizonyosodott, hogy Corsi komolyan vette munkakörét és igyekezett megkönynyíteni azt a rendkívül bonyolult bürokratikus procedúrát, melynek folytán eddig a fenti törvény alapján csak 22 ezer vizumot állítottak ki. Walter ezután be nem bizonyított vádakot hozott fel Corsi ellen, melyek szerint ez utóbbi az 1930-as évek folyamán kommunista szervezetek tagja volt. A State Departementben senki sem sietett Corsi segítségére és így mindössze három hónapi munka után az utcán találta magát.

A State Departement azonban naiv módon figyelmen kívül hagyta azt a körülményt, hogy egy politikai darázsészket bolygat meg ennek az előkelő republikánusnak az elbocsátásával, aki ugyanakkor nagy befolyással rendelkezik a newyorki olasz és zsidó körökben. Dulles gyorsan egy másik és politikai szempontból sokkal kevesebb vitára adó munkakört ajánlott fel Corsinak, de amikor ez habozott, azzal vádolta, hogy többet akart magára vállalni, mint amennyit hatásköre elírt. Corsi méltatlankodva utasította vissza úgy az állást, mint a vádat. Mint oly gyakran előfordul, Eisenhower elnök semmit sem tudott az egész ügyről és csak az újságokban értesült róla. Az ehhez hasonló és egyre gyakrabban előforduló incidensek következtében egyre nehezebb felelős személyiségeket rávenni arra, hogy magasabb állami pozíciókat vállaljanak. És ez a magyarázata annak is, miért marad el Amerika bevándorlási programja oly messze azon ideálok mögött, amelyeket az elnök nem egy alkalommal oly ünnepélyesen hirdetett.

(The Economist)

MIFLEGET POALEJ EREK JISZRAEL — CHUG DVOREJ HUNGARIT, TEL-AVIV

A Mapáj tel-avivi magyar tagozata április 25-ikén, hétfőn este pontosan 8.30 órai kezdettel a Bét Chá-lucot nagyteremben (King George 37.)

ÉLŐ ÚJSÁG -ot rendez

Munkatársak:

1. Dr. Hermann Dezső: Vezérelk
2. Fried Miska: A Hísztrudat gazdasági politikája.
3. Jurányi Slomo: Képeslap
4. Holbán Eva: operaénekesnő, zongorakísérettel a művészi részben

Szerkeszti: Dr. Weisz Oszkár.

Beléptidj nincs. Vendégeket szívesen lát a titkárság.

Hanoi Reh-Bretschneider

Nemzetközi dipl. tánc tanár.

BÁLTEREM TÁNC

Minden kornak megfelelő stílus

Jeruzsálem — Rechávjá, Ussiskin-u. 23. - Tel. 62269

50% -ig kedvezmény a

női cipők

ARABOL. MINDEN SZÍN és MODELL, ATRENDEZÉS MIATT

HARRY SHOES

TEL-AVIV, 59 ALLENBY 59

I. em. BALFOUR és BRENNER-U. KÖZÖTT.

Minőségi butorok

KOMPLETT SZOBAK, EGYES DARABOK, KÁRPITÓZOTT BUTOR

nagy választék — olcsó árak, kényelmes részletfizetés.

FINGER BUTOR

TEL-AVIV, Allenby 6.

„KADIMAH” NYELVISKOLA, TEL-AVIV, BEN JERUDA 74.

Vasárnap és hétfőn (április 24. és 25-én) 1.) ÚJ KURZUSOK indulnak:

ivrit és angol felnőtteknek

1) használati nyelv gyors elsajátítására, beszélgetés, helyesírás, stílusjavítás, nyelvtan, irodalom, stb. Tanítás kis csoportokban, a délelőtti és este minden órájában.

2) KÜLÖN ANGOL CSOPORTOK az ELEMI ISKOLAK 3, 4, 5, 6, 7, 8 és a KÖZÉPISKOLAK 5, 6, 7 OSZTÁLYOS DIÁKJAINAK. (Tanulás délután és este.)

Bővebb felvilágosítás az irodában, délelőtti 9-12 és délután 4-9 óráig (péntek kivételével).

A héber irodalom meglepetése:

AVIGDOR HAMEIRI ÚJ REGÉNYE:

Szokrátész titka

A világ két egymással szembenálló, a héber és a görög kultúrának a találkozó színhelye. Két egymásbafordító tragédiának: a szerelmi harc ütközőjének és a szabad gondolat mártírjainak arénája ez a regény.

A serdülő héber ifjúság szülői házában ne hiányoznak ez a tanulságos és érdekes mestermű, mely a világbirodalomban is egyedülálló alkotás.

A legszebb ajándék születésnapra, vagy más alkalomra!

Irodalom Művészet

Kameri: Gyere vissza kis Seba

Kispolgári, csaknem szegényes lakás tárul elénk a színpadon. A férfi készíti a reggelit, de előbb el kell mosogatnia, minden edény piszkos, össze-vissza dobálva. Undorral rakogat jobbra-balra. Aztán megjelenik az asszony, hanyag reggeli öltözetben, fésületlenül, fáradtan. Valami mély szerencsétlenség ül mindkettőjük ábrázatán s egész környezetükön. A titokzatos és a részvét érzése fogja el a nézőt.

Aztán megtudjuk, hogy névedező tekintetük a múlt-

Rachel Marcus: Lola

Ban idők, húsz év előtti boldogságuk idézik vissza, amely eltéríti őket a sivár jelentől. Akkor házasodtak össze, családjaik beleszerezése ellenére, önelekt, romantikus szerelmeben. A félt, dok, orvosnövendék volt, de nem elég erős akaratú ahhoz, hogy minden nehézséget leküzdve, folytassa tanulmányait. Ott hagyja az egyetemet s mint a kisvárosi kórházban.

De mindvégig úgy érzi, hogy élete kettétört, hogy elsüllyed a posványban; az unalmas, fizikai munka minden ideált kiolt belőle. Meggyűlöli feleségét, aki kéreklődője volt mindennek. Noha fásultan, néha undorral tér haza, a sivár, barátságatlan otthonba, az asszonyhoz, aki még nála is szerencsétlenebb. Aki még kevésbé találja fel magát a jelenben. Az asszony is a

régi énjéhez fordul vigasztalásért s régen elvesztett kiskutyáját hívogatja vissza. Az az egy vigasztalója is a múlté. De a kutyát már csak szimbólum, ami a boldog múltat emlékezteti. Pietykáló, mániakus, szomszédoló asszony Lola, de ennek a lélektani oka az, hogy nem akar saját magával egyedül maradni. Fél saját magától. Háztartását elhanyagolja, mert miért mindez. Ugyis minden elől kezdődik másnap s mindig minden ugyanaz...

Egyik szobájukat kiadják a festőiskolába járó okosnak, aki a tavasz ragyogását, de egyben a nyugtalanságát hozza a házba. Ő más generáció leánya, nem romantikus, mint ő volt, ő könnyed és cinikus. Völegénye vár rá otthon, de az nem akadályozza meg abban, hogy szerelembe esék az üresfejű sportfiúval s amikor a nagynéni szelíden megérinti a kérdést, a legtermészetesebb hangon megnyugtató, hogy Turk nem az, akihez férjhez lehet menni. Ő a völegényhez megy hozzá, aki jól leereső ember.

Mary viselkedése teljesen megzavarja Dohnak amúgy is gyenge lábon álló lelki egyensúlyát s maga sem ad számot saját magának arról, hogy megszerette a fiatal leányt. De minden jel arra vall, mert ez az a pillanat, amikor az italtban keres menedéket. Egy este háborgó állapotban, fejszével végeznél akar felelősséggel. Hetekre beszállítják a kórházba, hogy kigyógyítsák az alkoholizmusból. Amikor hazatér, megtörtén, megöregedve, a resignáció apátiájával szemében, mégis mosolyog, mert Lola most gyöngédségével veszi körül, mint megtért gyermeket...

A színdarab realista képet fest a kisvárosi, elesett polgár életéről, de szívvel van írva, minden mondatából érződik a szerző részvéte az élet drámájával szemben, amelyben a gyöngé ember marad alul. A szerző, William Inge, fiatal amerikai író, akinek „Gyere vissza kis Seba” a második da-

rabja és 1950-ben adták elő először New-Yorkban; az első: „Távol a mennyország-tól” három évvel korábban. Mindkét darab kisemberek életét vetíti elénk, s a szerző Tennessee Williams „Üvegállatkert” című darabjának hatása alatt írta őket. De nincs bennük semmi Tennessee Williams szimulacsimusából és irodalmi pretencióból. Inge drámái egyszerűek, világosak és egyben univerzálisak.

Megfilmesítve, „Gyere vissza, kis Seba” hetekig futott az izraeli vásznon. Akik látták, alkalmuk van megállapítani, hogy bár a színpad lehetőségei sokkal szűkebbek, mint a filmvé-

J. János Dok

szoné, a Kameri színház rendezője és színészeti kiváló munkát végeztek.

Ky Kalus, aki szép sikerrel rendezte annakidején a „Veszekedők” című drámát, ezt is komoly hozzá-

Ohel-színház: Veszélyes fordulat

A szerző, John Boynton Priestley, hatvanas éveiben járó angol író, először regényei által tett szert hírnevére. Ezekben a regényekben („A jó pajtasok”, „A nép csak énekeljen”, „Fényes nappal”, stb.), az angol középosztályt jeleníti meg. Színdarabjaiban, amelyek a világ csaknem összes színpadain nagy sikert arattak, a társadalmi hazugságokat állítja pellengérré. Molière, Max Nordau („A konvencionális hazugságok”) s Ibsen műfaja ez, de Priestley modern tálalásban adja: párbeszédre felépített tökéletes technikájú, gyors pergesű, rövid színdarabok ezek. Két darabját előadták már izraeli színpadon („Az inspektor”, „A jövő városa”) igen szép sikerrel.

A „veszélyes fordulat” (Dangerous Corner) azt a problémát veti fel, mi történne, ha a társadalmi keretek között mindenki az igazat mondaná. Egy londoni társaságot, Robert Caplan hírlapkiadó családját és szűk baráti körét mutatja be. Zárt társaság ez, amelynek tagjai gyakran jönnek össze beszélgetni, táncolni, inni, szoros baráti kapcsol-

atással és nagy intelligenciával rendezte. A diszletek és (Sosana Jádín) teljesen megfelelnek Kalus intencióinak és felfogásának: naturalisták, egyszerűek.

A két főszereplő, Rachel Marcus és Jozsef Jádín a legnagyobbat meglepetéssel szolgálnak. Rachel Marcus nagy művészi intuícióval alakítja a zavartelkű Lola szerepét. Elvezet volt nézni, ahogy fokról-fokra beleéli magát ebbe a nehéz szerepbe. Végig meggyőző és meghatározó tud lenni s ennek hatása alatt időnként elfelejtjük, hogy színlétszám vagyunk. Vannak jelenetek, amelyek felejthetetlenül megmaradnak a lélekben. Például, amikor emlékein rágódva, a rádió hangjára eltáncolja azt a táncot, amit annakidején táncoltak ketten Dokkal, amikor megismerkedtek. Húsz évvel azelőtti S hogy fáj neki, hogy akkor boldog volt, csinos és — húsz évvel fiatalabb. S aztán elrohan a konyha sarkába, hogy kisírja magát, elkallódott életét. Ez a legszebb szerep, amit eddig Rachel Marcus játszott, s mily remekül megállja benne a helyét.

Jozsef Jádín szerepeiben — talán az „Egerek és emberek” Lenny-jét kivéve — mindig az erős, férfias, magabiztos jellemeket alakította. Dok szerepében tehetőségek új oldalát ismerjük meg: a gyenge, összetört, szerencsétlen férfiak is éppoly művésziessé jelennek meg. Legszebb jelenete talán a részjelenet.

A mellékszereplők is igen jók. Avivá Gor a fiatal, felületes és különösebb ideálok nélküli modern leányt tavaszi üdéséggel játssza. Nissan Játir, a postás, egészen kitűnő rövid szerepében, a tejesember (A. Ben Cvi) hasonlóan. Dávid Semadar is jó az ifjú futballista szerepében.

lat fűzi őket egymáshoz s „kellemes, élénk társaságot” képeznek. Martin a házigazda fiúvére egy év előtt titokzatos körülmények között öngyilkos lett. Mindenki elfelejtette már, de ezen a napon valami csekélyeség

A. Rónak Gordon

újra erre a témára tereli a beszélgetést. Izgalmasa válik a dolog, mert azonnal rájönnek, hogy mindenki több részletet tud Martin rejtélyes esetéről, mint amennyit eddig elmondtak. Elhatározzák, hogy kivéte-

lesen ezen az estén elmondják az igazat, a színtiszta igazat és mindent, amit tudnak az ügyről.

S íme, mi történik. Ahogy megkaparják a társadalmi konvenciók felületét, két rövid óra alatt nem kevesebb tünik ki, mint az, hogy a könnyed szalonárság minden tagja bűnös és valamilyen módon felelős azért, ami Martinnal történt. Csekélykaps, hűtlenség, öngyilkosság, gyilkosság, kábító italok, erőszak, ezekkel a szavakkal dobálóznak a vita során, amely rövid kérdések és feleletek izgalmas fordulataival tartja mindvégig ébren a közönség érdeklődését. Az író a párbe-

E. Fildel Freda

szédeket oly művészién állítja fel, hogy a rövid kérdések után mindegyik felelet mind jobban kimélyíti és veszélyesebbé teszi a jelenlevők helyzetét egy-egy újabb vallomással, egy-egy „veszélyes fordulóval”. Ki-tünik tehát a teljes meztelenség igazság, de még ez sem segít a társaságon, újra eltemetik az egészet, s a darab ugyanúgy végződik, ahogy kezdődött: a látszólagos jóbarátok ugyanúgy táncolnak, csevegnek, isznak, mintha közben misem történt volna. Az író erkölcsi konzekvenciát nem von le, a problémát csak felveti. Priestley a színházi technikának és a villámgyors párbeszédnek nagy mestere, nem csoda tehát, ha a „Veszélyes fordulat”, amit 1932-ben írt, oly nagy sikerrel fut az európai színpadokon. De oka nemcsak a technikában keresendő. A darab témája olyan általánosan emberi és formája oly modern, hogy hatása hosszú ideig nem évelhet el.

Az Ohel színházi várakozott jó összjátékot produkálnak. A hét szereplő közül különösen kitűnnek intelligens játékkal Lea Dagánit (Olwen Peel), Edná Fildel (Freda), Tallia Ben Zákáj (Betty) és a férfiak közül Avrahám Rónal. Kár, hogy Sechorinak rekedt hangja miatt erőlködnie kell, ami egész játékára rányomja bélyegét. Zeév Heilbium (Robert Caplan) játéka helyenként erőltet. Oháná Rosowska kisebb szerepében mulatságos.

A darabot Menáchem Golan rendezte. A diszletek nem hatnak rosszul, de talán mégis túl egyszerűek egy londoni előkelőbb színpadhoz: szürke vászonnal bevont falak, színes, modern asztalok és székek.

Dr. Marton Gizella

W. H. Robert PRESENTS
VOLI GEILER
 ES
WALTER MORATH
 A SVAJCI
KABARÉSZINPAD
 Holnap, szombat, ápr. 23.
 két előadás a ZOA-házban: 6.25 és 8 órakor
 Április 24: Bét Jochák
 Április 25: Rámot Hásávim
 Április 26: Tel-Aviv, „Ohel”
 május 1. Ramat Gan, „Ordea”
 május 2. Jeruzsálem, YMCA
 május 3. Haifa, „May”

Kozmetikusnőket és tanulóányokat
 keres
 telavivi kozmetikai intézet
 Irásbeli ajánlkozás:
 TEL-AVIV, P. O. B. 700.
 „Kozmetikusnő” jellegre. (*)

A MEGTÉRVEDETT BENDŐR
 A társadalom megveti és megbűntöti a tetten-
 őrrel tolvajt. Sokszorosan
 elítélt azonban a bűn út-
 jára tévedt bendőrt. —
 A „Matmid” folytatásá-
 mos új Metro filmje, a
 „Fegyver a kezében” or-
 ról a témáról szól. „Far-
 kaskaland” című izgalmas
 kis dráma, „Egy előadás
 bonyodalmak” című vig-
 játék, „A fejnélküli lo-
 vas” és az „Enekés csa-
 cas”, rajzfilmek, argentin
 zenekar, új magazin, —
 egészen ki a választásos
 műsort. Szombaton 6-tól,
 naponta a. e. 10 órától
 este 11 óráig — 225 pra-
 tás helyekkel — meg-
 szakítás nélkül játszik a
 Matmid. (*)

A FRISS SZARNYASBÓL KÉSZÜLT LEVES

VITA BOSTON LEVESE
Dina Halpern az izraeli színpadon
 Nap mint nap zeufot ház nézi
 végig Dina Halpern játékát a jid-
 dis színház előadásán, Leib Ma-
 lach „Mit ofene oign” című melo-
 drámájában.
 Ebből a könnyfakasztó, érdekes
 és romantikus, gálutt kisparos-
 soros ábrázoló darabból annyit
 kihonni, hogy a közönség viláros
 tással adjon kifejezést lelkesed-
 sének, oly magas klasszisu mű-
 vésznek kell a színpadon meg-
 jelennie, mint Dina Halpern. Dina
 Halpern komoly drámai színésznő,
 hangja, intuitív, intelligens játé-
 ka és kitűnő megjelenése valóban
 arra predesztinálják, hogy nagy
 drámákban játsszák.
 Dina Halpern Lengyelországból
 származik, ahol karrierjét Ester-
 Rachel Kaminska iskolájában ala-
 pította meg, majd Amerikába ke-
 rült és ott, mint a jiddis színjáté-
 szas nagy női szíjára tette is-
 merté nevét. Délamerikai turnéja
 után érkezett néhány hétre Izra-
 elbe

„Don Camillo kis világa”
 című, világsikert aratott politikai szatira
MÁSODIK, befejező RESZE MEGJELENT.
 Kapható mindenütt. Megrendelhető az UJ KELET kiadóhá-
 talában és a magyar költészkönyvtárakban.
 „ALEXANDER”-kiadó.

DINA HALPERN
 amerikai vendégművésznő felléptévek
„Mit ofene Oign”
 Apr. 23., szombat este **TEL-AVIV**
 BÉT HÁPOEL 4-es autóbuzs, a Dizengoff végén
 Apr. 24., vasárnap **PETACH-TIKVA**
 Apr. 27., szombat **GIVAT-ALIJJA GAL-OR**
 Apr. 28., csütörtök **HAIFA**
 Apr. 29., péntek **KIRJAT MOTZKIN**

Gyárhelyiség
 120 m², Petách Tikva köz-
 pontjában,
olcsón átadó.
 Érdeklődni:
 P. O. B. 2320. TEL AVIV.

MILKA BINDER
 fordítóiroda
 Tel-Aviv, Jehuda Hálevi 47. sz.
 Telefon: 67978.
 Beadványok romániai, magyar-
 országi, szovjetunióbeli, stb.
 családok egyesítése ügyében.
 Posta útján is.

Jeruzsálemi mozik műsora
STUDIO: A PÉK FELESÉGE
EDISON: A CSODALATOS GRÜLET
 Uj Kelet 1955 IV 22

Olé!
 Tudod ki az, aki kihasznált?
 Tudod, ki a felelős a megfélemlítés rendszeréért.
 Tudod, ki ijeszt rád, ha nem mégy a „Telem”-be.
CSATLAKOZZ! Vessünk véget a félelem
 és megfélemlítés rendszerének!
SZAVAZZ a Z-ra
az általános cionista munkások szervezetére

ELSŐRENDETTÉ PRÉSELŐT
 keresünk Állandóra.
 Jelentkezni:
MAORE-FGYAR, Ltd.
 Nachlat-Ganra, Háamáti utcán,
 Solotov sarok.

Egy mondatban

Csütörtökön hosszú szünet után megindul a vasúti forgalom Szíam és Cambodja között.

Az angol és az új-zélandi munkáspártok küldöttségei átlépték a kínai határt és Pekingbe utaznak, ahol résztvesznek a május elseji ünnepeken.

II. Elizabeth angol királynő tegnap családi körben ünnepelte 29-ik születésnapját, míg hivatalosan a koronázási évfordulójával egyidőben foglalkoztatásnapján megemlékezni.

A szovjet hatóságok foglyul ejtettek 27 japán hadászárkát, mert szovjet teritoriális vizekre tévedtek, de huszat szabadon engedtek közülük.

A brazil elnökválasztásokat, amikor alelnököt és kilenc kerületi kormányzót is választanak, október 3-ikára tűzték ki.

Indonéziában földrengés után következtében két domb betemette a völgyben fekvő falut, amelynek 400 lakosából csak egy-két ember menekült meg és 46 háza elpusztult.

Három londoni lap másfél pennyről két pennyre emelte az árakat a béremelések következtében, míg a reggeli lapok árában eddig nem következett be változás.

Az Al Ahram kairói lap szerint Tito marsall decemberben hivatalos látogatást tesz Egyiptomban.

Izrael segélyezése ellen

Washington, (STA). James P. Richards, az amerikai kongresszus külpolitikai bizottságának elnöke tegnap azt követelte, hogy az Egyesült Államok szüntesse meg olyan államok mint Izrael és India fejlesztési segélynyújtását, mert nincs katonai szerződésük az Egyesült Államokkal. Richards véleménye szerint az ilyen államok segélyezésének még ebben a költségvetési évben, azaz június 30-ikáig véget kell vetni.

Radó Márta
ZONGORA - KONCERTJE
szombaton, 1955. ápr. 30-án este 7 órakor. HAIFA, a Bét Chalucotban (Jallag utca 3. sz.)
Műsor: Benedetto, Marcello, Schubert, Schumann, Chopin, Kodály és Liszt művei.
Rendez: GÁTI DEZSŐ
conc. man. POB. 4094, Haifa.
Jegyek: Grünbergéni, Haifa, Schapira 13.

Az ország vezető szaküzlete
Sérvkötők
Fűzők
Gumiharisnyók
Suport

ORTHOPAEDY
KURT LABD & SONS
HAIFA
ARLOSOROFF ST. TEL. 56376

Autóbusz: 2, 5, 13, 40.
12 Uj Kelet 1955. IV. 22.

Bergen-Belsen felszabadítója Izraelben

Ünnepélyes fogadtatás a luddi repülőtéren

Jeruzsálem, (Az Uj Kelet tudósítójától.) Vasárnap, április 24-én ültetik el az első facsemetéket a bergeni koncentrációs tábor mártírjainak emlékére a jeruzsálemi hegyekben fekvő Mártírok Erdjében. Az avatóünnepélyen Glyn Hughes angol tábornok, Bergen Belsen felszabadítója, az angol és svéd követség megbízottai, a német zsidóság küldöttei és számos külföldi vendég vesznek részt.

Tel Aviv (—). A bergeni belsen tábor volt foglyainak nagyszámú csoportja várta a csütörtökre virradó éjjel a luddi repülőtéren Glyn Hughes angol brigadéros, aki tíz évvel ezelőtt a szövetségesek első tisztjeként szabadította fel Bergen Belsent. Glyn Hughes a bergeni belsen tábor felszabadító 2-ik angol hadsereg egészségügyi osztályának volt a parancsnoka és mint ilyen, nagy erőfeszítéseket

tett a táborban talált élőholtak megmentésére. Később a Rajna-körzeti angol megszállócsapatok egészségügyi szolgálatának helyettes főnöke lett és mint ilyen is rendkívüli figyelmet, szentelt a bergeni belsen táborban felszabadult foglyok sorsának. A brigadéros 1947 ben leszerelt és azóta Délkelet-Anglia egészségügyi szolgálatának főorvosa. Most eleget tett az Izraelben élő volt bergeni belsen foglyok meghívásának és feleségével Izraelbe jött, hogy részt vegyen a tábor felszabadításának tízéves évfordulója alkalmából rendezendő emlékünnepélyeken.

Megérkezése után Glyn Hughes elmesélte, hogy amikor csapatostóval megközelítette Bergen Belsent, két német tiszt jött elője fehér zászlóval s közölték vele, hogy a környéken tartózkodó német katonaság megadja magát.

A táborban az angol brigadéros olyan minden képzelet felülmúló látványt fogadta, amelynek hatása alól mind a mai napig nem tudott teljesen megszabadulni.

A felszabadított 30.000 nő és 25.000 férfi közül 13 ezret már nem lehetett az életnek megmenteni — közölte Hughes.

A volt bergeni belsen foglyok virágcsokorral üdvözölték az érkező brigadéros feleségét, majd a luddi repülőtéren étermében rendeztek tiszteletükre rövid fogadtatást, amelyen Joszele Rosensaft, az angol zónában felszabadult zsidók szervezeteinek elnöke szólalt fel, aki szintén a tízéves jubileum alkalmával érkezett Izraelbe. Hughes brigadéros meghatótt szavakkal köszöntötte meg az ünneplést és hangsúlyozta, hogy ő csak annyit tett, amit minden ember megtett volna a helyében.

A bandungi konferencia

(Elsődoldali cikk folytatás.) Előmozdítja a Palesztina-kérdésre vonatkozó arab határozati javaslatot és rokonszenvenet érez a nyomorúságban sanyalódó arab menekültek iránt, de „mérlegelnünk kell, hogy ez a konferencia mit tud lényegesen is tenni ennek az ügynek az érdekében. Nem szabad levenni a napirendről a közvetlen tárgyalások lehetőségének kérdését.”

A volt jeruzsálemi főmufti a konferencián a jemeni delegációhoz csatlakozott.

Amerika és Izrael határai

Washington, (UP). Politikai megfigyelők kételkednek abban, hogy az Egyesült Államok hajlandó lesz-e biztosítékokat nyújtani Izraelnek arab támadás ellen — közli a United Press washingtoni levelezője. Ezzel szemben tartja magát az a feltevés, hogy amennyiben az Egyesült Államok csatlakozna a török-iráki egyezményhez párhuzamos védelmi szerződést ír alá Izraellel és Egyiptommal is, amely azonban csak a közelkeleti térségen kívüli támadó ellen irányul. Jóllehet Izrael nem érdekel ilyen szerződésben, mégis alá fogja írni, ha a szerződés fegyverszállítási kötelezettséget is magában fog foglalni és ha az Egyesült Államok azt Egyiptommal is aláírja.

Az Egyesült Államok a következő okokból nem hajlandó az Izrael által kért garanciát megadni: 1. Ezzel újra kitolná a probléma végső rendezésére irányuló kezdeményezést. 2. Ilyen szerződést elnyúlhatna tekinteni, mint Izrael jelenlegi határainak elismerését, még

Vizsgálat a „tisztviselők falva” ügyében

Mose Sárét miniszterelnök felkérte az állami főszámvevőt, hogy az állami és Szochnut tisztviselők által Keren Kajemet földön és részben a Szochnut költségére alapított öt szövetkezeti faluval kapcsolatban elhangzott vádakat kivizsgálja. Ugyanakkor Berl Locker, a Szochnut elnöke javasolta S. Rapaportnak, a Szochnut felügyeleti intézménye vezetőjének, hogy vizsgálja ki a Náchláottal és a másik négy szövetkezeti faluval kapcsolatban hangzott vádakat és a lehető legrövidebb időn belül nyújtson be neki jelentést.

mielőtt megtörténne a formális rendezés a határok kérdésében.

Ellentétek Formozán körül

Bandung, (UP és AFP.) Az ázsiai és afrikai államok konferenciájának politikai bizottsága tegnap elfogadta az egyiptomi küldöttség határozatát, amely felszólítja Franciaországot, hogy adja vissza a nép önrendelkezési jogát Marokkó, Algír és Tunisz lakosságának és biztosítsa ezen államok teljes politikai függetlenségét.

A konferencián ellentétek merültek fel a ceyloni miniszterelnöknek a formozai kérdésben benyújtott javaslatok körül. A ceyloni javaslat arra vonatkozik, hogy Formozát szigetét helyezze az UNO kezességű tanácsának fennhatósága alá. Csu En Lai kínai miniszterelnök

máris kijelentette, hogy ellenzi fogja ezt a javaslatot. A vita élesse fajult és a ceyloni miniszterelnök haragosan elhagyta az üléstermet.

A ceyloni miniszterelnök szerint „Formozát szigete Formozá lakosaié.” A miniszterelnök „semlegesítésnek” nevezte tervét, amely Matsue és Quemoj szigetek azonnali kiürítését, a 7-ik amerikai flotta eltávolítását, fegyverszünetet és Formozá felett öt éves „gyámságot” tesz lehetővé, amelynek eltelével Formozá lakói népszavazással dönthetnek arról, hogy önálló államot akarnak, vagy csatlakoznak Kínához.

Az egyiptomi küldöttséghez közelálló körök szerint Nasser még 1955-ben második ázsiai-afrikai konferenciát akar összehívni Kairóban.

Lefényképezik Einstein agyának vizsgálatát

New-York, (STA). Dr. Otto Nathan, Einstein jóbarátja és végrendeletének végrehajtója kijelentette az újságíróknak, hogy Einstein végrendeletében nem intézkedett agyának tudományos célokra való felhasználásáról. Erre vonatkozik dr. Hans Albert Einstein, az elhunyt fia adott utasítást.

Még mindig rendezetlen az állami orvosok ügye

Jeruzsálem, (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az állami orvosok szervezete elhatározta, hogy a kormánytisztviselők személyzeti osztálya útján követelni fogja az április 1-ére ígért fizetésemelés sürgős keresztülvitelét. Amennyiben további időhúzással akadályoznak a kormány erveinek igéreteinek megvalósítását (így a havi fizetések 30 százaléka költözik formájában való folyósítását), az orvosok szervezete a napokban összeülő országos tanácsa előtt követelni fogja a passzív ellenállás felújítását és általános sztrájk tervének előkészítését.

Ugyanilyen szellemű határozatot hozott a Kupát Cholim orvosok tanácsa is, amely arra az esetre, ha a kormány nem folyósítaná az ígért 30 százalékos kölcsönt, különféle rendszabályokat foglalkoztatni, így az összes túlórák megszüntetését.

A vizsgálat két hónapig fog tartani és a tudósok remélik, hogy Einstein agyában megtalálják majd az elhunyt szellemiségének fizikai jeleit is.

Még nem döntöttek afelől, hogy mit tesznek az elhunyt hamvaival.

Robert Molohan demokrata képviselő kijelentette, hogy Einstein emléké azzal lehetne méltán megtisztelni, ha enyhítenék az amerikai bevándorlási törvény megszigorító rendelkezéseit. Ezzel biztosítanák, hogy nem állnak majd akadályok olyan emberek bevándorlása elé, akik a jövő új Einsteinjai lehetnek.

Készüljön fel a közvélemény vizsgálatára

Részleteket az Uj Kelet 1955. április 29-iki, pénteki számában fogunk közölni.

A Progresszív Párt választási központjának tájékoztatói osztálya.

AZ

Artik-Kartiv

ajándéka

A TEL-AVIV-JAFFAI GYERMEKEKNEK JOM-HAACMAUTRA:

INGYEN-JEGY A JAFFAI LUNA-PARK EGYIK JÁTEKÁRA.

Mindenki, aki vasárnap, hétfőn és kedden (1955. ápr. 24., 25. és 26-án) egy fagyaltszeletet vesz, kap egy INGYEN JÁTEK-JEGYET.

Követelje ezt az INGYEN-JEGYET mindenki, aki ARTIC-KARTIV FAGYLALTSZELETET VÁSÁROL.

Dzigan-Schuhmacher

»Làcht gezinterhàjt«

Péntek, ápr. 22. GAV-JAM,

Szombat, ápr. 23. TEL-AVIV, OHEL SEM, 8.00

Hétfő, ápr. 25. GIVAT-ALIJJA, NOGA, 8.30

Kedd, ápr. 26. AKKO, 8.30

Szerda, ápr. 27. TEL-AVIV, OHEL SEM, 8.30

Csütörtök, ápr. 28. RISON-LECION, TIFERET

HIREK

Előfizetési díj belsőre, egy hónapra, házhozzállítással együtt: IL 2.700.

Postacsekkszám: 4444.

F I 6 k o k :

HAIFA, Shapira-u. 13; POB 4094, tel. 2453, irodai időn kívüli: 69771.

JERUZSÁLEM: Erdős Béla, King George I. sz., Merkiz kavcsáz.

5716. Nizán 30., péntek (Ros Chodes 1. napja) 1955. április 22.

Gyertyagyújtás ideje:

Jeruzsálem 5.34

Tel-Aviv 5.52

Haifa 5.43

5716. Ijjar 1. szombat 1955. április 23.

Hétizakasz: Tázrál-Móoorá

Háftár: Jesájá, 65, 1-24.

Szombat kimentelés:

Jeruzsálem 6.51

Tel-Aviv 6.45

Haifa 6.48

— Eltűnt két ausztráliai postaszak.

A postaigazgatóság közli, hogy két postaszak, amit repülőn indítottak útnak tavaly szeptemberben és októberben az ausztráliai Sydneyből, nem érkezett meg Izraelbe. Az ausztráliai postaigazgatóság gal együttműködve lefolytatott vizsgálat nem vezetett eredményre és feltételezik, hogy a postaszakokat valamelyik ellenséges szomszéd államban kobozták el. Az izraeli postaigazgatóság lépéseket tett annak érdekében, hogy megválogatassák az Ausztráliából érkező postai küldemények útvonalát és reméli, hogy sikerül megakadályoznia hasonló esetek előfordulását, ugyanakkor folytatja az erőfeszítéseket az eltűnt két postaszak előkerítésére.

Szombat este a ZOA-házban a „Svájci Kabarszínpad” két előadása: 6.45 és 9 órakor.

Csak tudni kell holt „Hadash”-nál vannak a legjobb könyvek! — „Hadash” kölcsönkönyvtár, könyvesbolt, Tel-Aviv, Hájárkonutca ötvenkilenc.

* A Vogel tánciskola húsvétes. Most húsz éve annak, hogy az Allenby-ut 116. sz. alatt megnyitott a Vogel tánciskola. Ebből az alkalomból minden új tanítvány nagy kedvezményt kap. — Vogel táncitanár május végén újabb tanulmányútra indul Amerikába, Kubába és Argentínába.

* Molnár-Moser kölniviselet használaton. Kapható minden illatszertárban.

* A Do-Re-Mi színház, amely hosszú ideig nem tarthatott előadásokat a ramat-gani „RAMA” teremben, hosszas tárgyalások után megegyezésre jutott a „RAMA” tulajdonosával. A Do-Re-Mi Apr. 23-án, este 8.15 órai kezdettel (nem 8 órakor) mutatja be a „RAMA” teremben Abraham Pál: Bál a Savoyban c. nagyszerűt, George Val revürendezésében, 30 tagú társulattal.

* ZIMRONI TOVA férfiting-szaküzlete, T. A., Sheinkin utca 29. FÉRFIDIVANCIKKEK.

— 3 dollárért — 200 font. Even-Tov járásbíró ötnapi vizsgálati fogságot rendelt el Méir Hirsch és Jicchák Grünblatt fiatalemberek ellen, akiket azazal gyanúsítanak, hogy kicsaltak 290 fontot M. Rosenblatt meá-seárim lakostól az ismert dollár-trükk segítségével. Mose Rosenblatt 290 font kölcsönt adott két idgen fiatalembernek, akik 600 dollár biztosítékot tettek le nála a kölcsön ellenében. Az üzletet Rosenblatt lakásán, felesége jelenlétében bonyolították le. Amikor a fiatalemberek eltávoztak, kiderült, hogy a csomagban nem 600 hanem mindössze 3 dollár volt, a többi pedig közönséges papír. A rendőrség széleskörű nyomozást folytatott le a csalók kézrekerítésére és a két fiatalembert Tel-Avivban tartóztatták le a Rosenblatt felesége által adott személyleírás alapján.

A nairobi rendőrség megtalálta egy 15 és egy 13 éves kislány holttestét, akiket a Mau Mau terroristái a szokásos ceremónia keretében gyilkoltak meg.